

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ

**2020 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылға арналған
қаржылық есептілік және тәуелсіз аудиторлар есебі**

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

МАЗМУНЫ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚТЫң МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ	2-3
2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайды немесе залал және басқа да жиынтық кіріс туралы есеп	4
Қаржылық жағдай туралы есеп	5
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	6
Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп	7-8
Қаржылық есептілікке ескертпелер	9-50

2020 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылға арналған қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жаупкершілік туралы «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ басшылығының мәлімдемесі

Төменде келтірілген тәуелсіз аудиторлардың ұсынылған есебіндегі аудиторлардың міндеттеріне сипаттамамен бірге қарастырылуға тиіс мәлімдеме «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ (бұдан әрі мәтінде - «Компания») қаржылық есептілігіне қатысты аудиторлар мен Компания басшылығының жаупкершілігіне шек қою мақсатымен жасалған.

Компания басшылығы Компанияның 2020 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, және сол күні аяқталған жыл ішіндегі қызмет нәтижесін, ақша қаражаттары қозғалысын және меншікті капиталдағы өзгерісін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі - ХҚЕС) сәйкес барлық маңызды аспекттері түрфысынан анық көрінетін қаржылық есептілігін дайындауға жаупты.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық мыналар үшін жаупты:

- бухгалтерлік есептің тиісінше қағидаларын таңдау және оларды ретімен қолдану;
- негізді бағалаулар мен есептеулерді қолдану;
- ХҚЕС талаптарын сақтау немесе ХҚЕС-нан барлық елеулі ауытқуларды қаржылық есептілікке ескертпелерді ашу; және
- Компания жақын болашақта қызметін жалғастырады деген жорамалға сүйене отырып, мұндай жорамал заңсыз болып табылатын жағдайларды қоспағанда, қаржылық есептілікті дайындау.

Басшылық мыналар үшін жаупты:

- Компанияда ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесін әзірлеу, енгізу және қызмет етуін қамтамасыз ету;
- Компанияның қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген сәтте жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен дайындауға мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдау және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету;
- Бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізу;
- Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша өз құзыреті шегіндеңі орынды ықтимал шаралардың барлығын қабылдау;
- алайытық және басқа да теріс пайдалану фактілерін айқындау және болдырмау.

2020 ж. 31 желтоқсанында аяқталған жылға арналған қаржылық есептілікті «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ басшылығы 2021 ж. 30 шілдесінде бекітті.

Басшылықтың атынан:

Коняшкин Р.А.
Басқарма Төрағасы

Смагулова А.С.
Бухгалтерлік есеп басқармасының
бастығы - Бас есепші

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

Тел.: +7 727 331 31 34
Факс: +7 727 331 31 35
info@bdokz.com
www.bdokz.com

Tel: +7 727 331 31 34
Fax: +7 727 331 31 35
info@bdokz.com
www.bdokz.com

ТОО “BDO Kazakhstan”
ул. Габдуллина, 6
Алматы, Казахстан
A15H4E3

BDO Kazakhstan LLP
6 Gabdullin Street
Almaty, Kazakhstan
A15H4E3

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ Қатысушыларына және Басшылығына

Аудит нәтижелері бойынша қорытынды

Пікір

Біз «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ-ң (бұдан әрі - «Компания») 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есептен, көрсетілген күні аяқталған жыл ішіндегі пайда немесе залал, өзге жиынтық кіріс туралы есептен, капиталдағы өзгерістер туралы есептен және ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есептен, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелерінің қысқаша сипаттамасынан және басқа да түсіндірме ескертпелерден қуралатын тіркелген қаржылық есептілікке аудит жүргіздік.

Біздің пікіріміз бойынша, барлық маңызды аспектілердегі тіркелген қаржылық есептілік Компанияның 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күні аяқталған жыл үшін оның қызметінің қаржылық нәтижелерін және ақша қаражаттарының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес шынайы көрсетеді.

Пікір білдіруге негіз

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес біздің міндеттеріміз төменде біздің қорытындымыздың «Қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары Кеңесінің кәсіби бухгалтерлерге арналған әдеп кодексіне (БАХӘСК кодексі) және біздің қаржылық есептіліктің аудитіне тиісті Қазақстан Республикасында қолданылатын әдептілік талаптарға сәйкес Компанияға қатысты тәуелсіз болып табыламыз және біз басқа да әдептілік міндеттемелерді атапған талаптар мен БАХӘСК кодексіне сәйкес орынданадық. Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіруге негіз болуға жеткілікті және тиісті деп есептейміз.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға, қаржылық есептілікке жауап беретін тұлғалардың жауапкершілігі

Басшылық ХҚЕС-ке сәйкес қаржылық есептіліктің дайындауы мен әділ ұсынылуына және де алайқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланған қаржылық есептілікті дайындау үшін басшылық қажет деп анықтайтын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Компанияның үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетін бағалау, сәйкес жағдайларда үздіксіз қызметке қатысты мәселелерді ашып көрсету және басшылық Компанияны жауып тастауға немесе оның қызметін тоқтатуды ниеттеніп отырған немесе одан басқа нақты балама нұсқасы болмаған жағдайларды қоспағанда есептіліктің үздіксіз қызмет негізін қолдану үшін жауапты.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Компанияның қаржылық есептілігін дайындауға қадағалау жүргізу үшін жауапкершілік көтереді.

Қаржылық есептілік аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз - қаржылық есептіліктің толығымен алайқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмаланбағандығы туралы қысынды сенімділік алу және де біздің пікіріміз енетін аудиторлық қорытынды шығару. Қысынды сенімділік жоғары дәрежедегі сенімділікті білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргілген аудит бар болған кездегі елеулі бұрмалануларды әрқашан табатындығына кепіл болып табылмайды. Бұрмаланулар алайқтық әрекеттер немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер де олар жеке немесе жиынтық түрінде осы қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдерге ықпал етуі негізді түрде жорамалданса, маңызды болып саналады.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және аудит бойы кәсіби күмәншілдікті сақтаймыз. Одан бөлек біз келесілерді орындаімyz:

Товарищество с ограниченной ответственностью “BDO Kazakhstan”, зарегистрированное в соответствии с законодательством Республики Казахстан, является участником международного объединения BDO International Limited, британского общества с ответственностью, ограниченной гарантией его участников, и является частью международной сети независимых компаний BDO.

BDO Kazakhstan, a limited liability partnership, registered under the laws of the Republic of Kazakhstan, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бүрмалану тәуекелін анықтаймыз және бағалаймыз және де осы тәуекелдерге жауп ретінде аудиторлық әсімдерді әзірлейміз және өткіземіз және де біздің пікірімізді білдіру үшін негіз болатын жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдер аламыз.

Алаяқтық әрекеттер нәтижесінде елеулі бүрмалануларды анықтамау тәуекелі қателіктер нәтижесінде елеулі бүрмалануларды анықтамау тәуекелінен жоғары вайткені, алаяқтық әрекеттер сөз байланысы, жалғандық, қасақана өткізу, ақпаратты немесе әрекетті бүрмалап көрсетулерді немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өтуді қамтуы мүмкін;

- мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық әсімдерді әзірлеу мақсатымен, бірақ Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатынсыз, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесінің түсінігін аламыз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сапасын және бухгалтерлік бағалаулардың негізділігін және басшылықпен дайындалған ашып көрсетілген ақпаратты бағалаймыз;
- басшылықтың бухгалтерлік есептің үздіксіз қызмет негізін қолдауының заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз және де алынған аудиторлық дәлелдер негізінде Компанияның үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетін елеулі күмән тузызы мүмкін оқиғалар немесе шарттарға байланысты елеулі белгісіздіктің бар-жоқтығы туралы қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздік бар деген қорытындыға келсек, біздің аудиторлардың есебінде қаржылық есептіліктегі сәйкес ашып көрсетілген ақпаратқа назар аудартуымыз керек немесе осындай ашып көрсетілген ақпарат орынсыз болса, пікірімізді өзгертуіміз керек. Біздің қорытындыларымыз біздің аудиторлар есебінің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе шарттар Компанияның үздіксіз қызметті жалғастыру қабілетінің жоғалуына әкелуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің ашып көрсетілген ақпараты енетін бүтіндей ұсынылуын, құрылымы мен мазмұнын, және де қаржылық есептіліктің негізінде жатқан операциялар мен оқиғалардың әділ ұсынылуын қамтамасыз етілетіндей көрсетуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жаупты тұлғалармен, оларға басқасымен қатар аудиттің жоспарланған көлемдері мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижесі бойынша маңызды ескертулер туралы, оның ішінде біз аудит барысында анықтайдың ішкі бақылау жүйесінің айтарлықтай кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, ақпараттық өзара әрекеттестікті жүзеге асырамыз.

Аудитор

Т. А. Омаров

Қазақстан Республикасының білікті аудиторы

Аудитордың біліктілік күлігінің № 0000237

Қазақстан Республикасының Аудиторларға үміткерлерді

Аттесттатуа жөніндегі аудиторлар палатасының Біліктілік комиссиясы

29.04.1996 ж. берген

-BDO Kazakhstan» ЖШС

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Қаржылық бақылау комитетінің аудиторлық қызметпен айналысуға 2015 ж. 19 ақпандағы №15003448 көммеледеттік лицензиясы.

Т. А. Омаров

-BDO Kazakhstan» ЖШС

директоры

30 шілдес 2021 ж.

Алматы қ., Қазақстан Республикасы

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Ескерт- пелер	2020 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде	2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде
Тауарлар мен қызметтерді өткізуден түсken кіріс	5	43,568,665
Өткізілген тауарлардың, қызметтердің өзіндік құны	6	<u>(33,560,882)</u>
Жалпы пайда	10,007,783	7,836,880
Өткізу бойынша шығыстар		(19,885)
Әкімшілік шығыстар	7	(1,296,844)
Басқа кірістер	8	315,935
Басқа шығыстар	8	<u>(113,315)</u>
Операциялық пайда	8,893,674	6,259,591
Бағамдық айырма, нетто		5,849
Қаржылық кірістер	9	985,144
Қаржылық шығыстар	10	<u>(589,981)</u>
Салық салуға дейінгі пайда	9,294,686	7,139,838
Табыс салығы бойынша шығыстар	11	<u>(1,949,235)</u>
БІР ЖЫЛДЫҢ ІШІНДЕГІ ПАЙДА	7,345,451	5,282,592
Басқа жиынтық кіріс		7,345,451
БІР ЖЫЛ ІШІНДЕГІ ЖИЫНТЫҚ КІРІСТИҢ	7,345,451	5,282,592

Басшылықтың атынан қол қойылды және шығаруға бекітілді:

Коняшкин Р.А.
Коняшкин Р.А.
Басқарма Төрағасы

Смагулова А.С.
Смагулова А.С.
Бухгалтерлік есеп басқармасының бастығы
- Бас есепші

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАӘДАЙ БОЙЫНША
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАӘДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП
(мын қазақстандық теңгемен)**

	Ескертпелер	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж. (қайта есептелді)	1 қантар 2019 ж.
АКТИВТЕР				
Қысқа мерзімді активтер				
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	12	22,604,397	23,016,097	3,128,279
Кредиттік мекемелердегі қаражаттар				22,699,000
Басқа ағымдағы қаржылық активтер	13	19,651	28,979	27,492
Саудалық дебиторлық берешек	14	220,800	179,560	246,493
Тауарлы-материалдық қорлар	15	210,624	211,904	163,208
Берілген аванстар		2,884	553	1,698
Өтеуге жататын ҚҚС	16	1,324,886	558,979	333,984
Басқа салықтар бойынша алдын ала төлем		24,674	4,919	7,827
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		1	1	369,763
Басқа ағымдағы активтер	17	560,686	559,055	343,318
Қысқа мерзімді активтердің жиыны		24,968,603	24,560,047	27,321,062
Сатыға арналған активтер			4,756	17,512
Ұзақ мерзімді активтер				
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек			431	1,294
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	18	81,260	73,206	63,875
Негізгі құралдар	19	11,998,918	10,328,850	10,158,857
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	20	4,768,627	3,185,652	-
Материалдық емес активтер	21	2,424,373	2,740,700	1,381,463
Басқа ұзақ мерзімді активтер		51,642	129,108	-
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны		19,324,820	16,457,947	11,605,489
АКТИВТЕРДІҢ ЖИЫНЫ		44,293,423	41,022,750	38,944,063
МИНДЕТТЕМЕЛЕР				
Қысқа мерзімді міндеттемелер				
Саудалық кредиторлық берешек	22	11,037,520	12,091,856	16,356,518
Жұмысқерлерге берілетін сыйақылар	23	804,822	748,488	804,730
Жалдау бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	20	1,717,953	688,633	-
Келісімшарттық міндеттемелер		14,614	13,177	11,123
Бағалау міндеттемелері	24	31,753	150,129	-
Теленетін корпоративтік табыс салығы		54,589	188,344	-
Басқа ағымдағы міндеттемелер	25	245,155	307,940	597,133
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны		13,906,406	14,188,567	17,769,504
Ұзақ мерзімді міндеттемелер				
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	20	3,503,602	2,534,779	-
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	11	281,528	643,719	459,129
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны		3,785,130	3,178,498	459,129
КАПИТАЛ				
Жарғылық капитал	26	13,497,723	13,497,723	13,486,791
Белінбекен пайда		13,104,164	10,157,962	7,228,639
Капиталдық жиыны		26,601,887	23,655,685	20,715,430
КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІҢ БАРЛЫГЫ		44,293,423	41,022,750	38,944,063

Басшылықтың атынан қол қойылды және шығаруға бекітілді:

Коняшкин Р.А.
Коняшкин Р.А.
Басқарма Төрағасы

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

Смагулова А.С.
Бухгалтерлік есеп басқармасының
бастығы - Бас есепші

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП
(мын қазақстандық тәңгемен)**

	Ескертпе	Жарғылық капитал	Бөлінбеген пайда	Капиталдық жыныс
2019 ж. 1 қаңтардағы қалдық		13,486,791	7,228,639	20,715,430
Түзетулер		-	246,731	246,731
2019 ж. 1 қаңтардағы қалдық		13,486,791	7,475,370	20,962,161
Бір жылдың ішіндегі пайда		-	5,282,592	5,282,592
Меншік іелерімен жасалатын	26	10,932	-	10,932
Дивидендтерді бөлу	26	-	(2,600,000)	(2,600,000)
2019 ж. 31 желтоқсандағы		13,497,723	10,157,962	23,655,685
Бір жылдың ішіндегі пайда		-	7,345,451	7,345,451
Дивидендтерді бөлу	26	-	(4,399,249)	(4,399,249)
2020 ж. 31 желтоқсандағы		13,497,723	13,104,164	26,601,887

Басшылықтың атынан қол қойылды және шығаруға бекітілді:

Коняшкин Р.А.
Коняшкин Р.А.
Басқарма Төрағасы

Смагулова А.С.
Смагулова А.С.
Бухгалтерлік есеп басқармасының
бастығы - Бас есепші

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП
(мын қазақстандық теңгемен)**

	Ескерт- пелер	2020 ж.	2019 ж. (қайта есептелді)
Операциялық қызметтөн түсken ақша қаражаттарының қозғалысы			
Салық салуға дейінгі пайда		9,294,687	7,139,736
Тұзетулер:			
Тозуга және амортизацияға	6, 7	3,795,139	2,165,919
Болашақ кезеңдер шығыстарының амортизациясына		774,494	536,756
Пайдаланылған демалыстар, сыйлықақылар және олармен байланысты салықтар бойынша резерв есептеу		356,020	315,272
Дебиторлық берешектік және кредиттік мекемелердегі ақша қаражаттарының құнсыздандынуынан залалдарға резерв есептеу	12	56,982	129,517
Ақша қаражаттары бойынша резервке түзету жасау	12	(131,411)	
Бюджетке міндеттемелерге (КТС) және аудиторлық қызметтерге арналған резерв есептеу, сот наразылықтары	8	26,702	131,311
Әтімді емес активтер бойынша резерв есептеу	8	6,305	10,775
Материалдық емес активтер мен негізгі құралдарды есептен шығару			11,652
Құнсыздандын болған залалды қалпына келтіруден түсken кіріс	8	(6,317)	(7,458)
Активтердің есептен шығынан болған кіріс	8	(7,922)	(8,282)
Әтімді емес қорлар бойынша резервті есептөн шығару		-	(1,963)
Активтердің есептен шығынан болған залал	8	12,633	-
Басқа кірістер		(34,028)	(13,365)
Каржылық шығыстар	10	589,981	86,365
Каржылық кірістер		(985,145)	(967,167)
Басқа тұзетулер		-	(218,378)
Айналым капиталындағы өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтөн түсken ақша қаражаттарының қозғалысы			
		13,748,120	9,310,690
Саудалық және басқа дебиторлық берешектегі өзгеріс		(35,701)	60,756
Тауарлы-материалдық қорлардағы өзгеріс		(132,609)	(176,253)
Берілген аванстардағы өзгеріс		(33,226)	1,738
Әтеуге жататын ККС-ты өзгеріс		(633,411)	(224,996)
Басқа салықтар бойынша алдын ала төлемдегі өзгеріс		(45,029)	2,909
Басқа ағымдағы, қаржы активтеріндегі, басқа ұзақ мерзімді және ағымдағы активтердегі өзгеріс		83,131	(340,907)
Кредиторлық берешектегі өзгеріс		(1,817,670)	(4,568,249)
Қызметкерлердің алдындағы міндеттемелердегі өзгеріс		(269,363)	(40,016)
Салықтардағы және басқа міндетті төлемдердегі өзгерістер		(63,019)	(52,298)
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелердегі өзгеріс		(143,876)	68,744
Операциялық қызметтөн алынған ақша қаражаттары		10,657,347	4,042,118
Теленген табыс салығы		(2,299,493)	(1,168,470)
Алынған сыйақы		831,160	815,718
Теленген сыйақы		(589,981)	(86,365)
Операциялық қызметтөн алынған таза ақша қаражаттары		8,599,033	3,603,001
Инвестициялық қызмет			
Материалдық емес активтерді сатып алу		(171,226)	(1,201,803)
Негізгі құралдарды сатып алу		(3,366,851)	(2,430,518)
Ұзақ мерзімді қаржылық инвестицияларды өтеу		-	5,382
Инвестициялық қызметте (пайдаланылған)/одан алынған ақша қаражаттарының таза сомасы		(3,538,077)	(3,626,939)

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәнгемен)**

	Ескерт-пелер	2020 ж.	2019 ж. (қайта есептелді)
Қаржылық қызмет			
Төленген дивидендтер	26	(4,399,249)	(2,600,000)
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер бойынша міндеттемелдерді төлеу		(1,080,341)	(161,602)
Қаржылық қызметте пайдаланылған ақша қаражаттарының таза сомасы		(5,479,590)	(2,761,602)
Ақша қаражаттарының және олардың баламаларының таза өзгерісі		(418,634)	(2,785,540)
Тәнгеге шаққанда валюталардың айырбастау бағамдарының әсері		1,134	(441)
Ақша қаражаттарының және олардың баламаларының баланстық Ақша қаражаттары мен олардың баламаларының баланстық құнының өзгерісінің әсері		5,800	(25,201)
Есепті кезеңнің басындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары		23,016,097	25,827,279
Есепті кезеңнің соңындағы ақша қаражаттары және олардың баламалары	12	22,604,397	23,016,097

Басшылықтың атынан қол қойылды және шығаруға бекітілді:

Коняшкин Р.А.

Коняшкин Р.А.
Басқарма Төрағасы

Смагулова А.С.
Бухгалтерлік есеп басқармасының
бастығы - Бас есепші

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

30 шілде 2021 ж.
Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы

9-50 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕНТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР
(мың қазақстандық теңгемен)**

1. ҚЫЗМЕТТИҢ СИПАТЫ

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ (будан әрі мәтінде - «Компания») Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Қазақстан Республикасында бірыңғай ақпараттық кеңістікті дамыту туралы» 2000 ж. 4 сәуірдегі № 492 Қаулысына сәйкес құрылған. Компания «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының 2003 ж. 13 мамырдағы №415 Заңына сәйкес қайта үйімдастырылды және 2004 ж. 1 қазанды Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі берген 9922-1901 АҚ нөмірімен қайта тіркелді.

«Зерде» ұлттық инфокоммуникациялық холдингі» АҚ Компанияның жалғыз акционері (будан әрі мәтінде - «Жалғыз акционер») болып табылады. Қазақстан Республикасы Үіметінің атынан әрекет етуші Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Компанияның Жалғыз акционерінің құрылтайшысы болып табылады. Республиканың меншігінде тұрған Компанияның Жалғыз акционерінің акцияларының мемлекеттік пакетін иелену және пайдалану құқықтары «Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің кейір мәселелері» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 ж. 16 маусымдағы №353 Қаулысына сәйкес Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің мемлекеттік мүлік жөніндегі мемлекеттік органдына берілді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 ж. 29 қантардағы №40 Қаулысымен Компания «электрондық үкіметтің ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының операторы болып анықталды және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 ж. 26 ақпандадағы №118 қаулысына сәйкес Компания Бірыңғай байланыс-орталық болып белгіленді. Сонымен қатар Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 ж. 31 желтоқсандағы №1177 Қаулысымен Компания этил спирті және алкоголь өнімдері өндірісі, сондай-ақ мұнай өнімдері өндірісі мен айналымы саласындағы бақылаушы есептеуіш құралдарының операторы болып анықталды және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 ж. 22 тамыздағы №621 Қаулысымен Компания механикалық көлік құралдарын және оларға тіркемелерді міндетті техникалық тексерудің бірыңғай ақпаратты жүйесінің операторы болып белгіленді.

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» акционерлік қоғамын және «Kazsatnet» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамын қайта үйімдастыру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 ж. 11 қарашадағы №696 Қаулысымен «Kazsatnet» ҰҚ АҚ Компанияға барлық мүліктерін, құқықтарын және міндеттерін бере отырып, қосылды.

Компанияның тіркелген заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Нұр-Сұлтан қ., «Есіл» ауданы, Маңғілік Ел даңғылы, 55/15 ғимарат.

2016 ж. 1 қаңтарда күшіне енген «Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Компания келесі негізгі міндеттерді орындаиды:

- 1) ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірыңғай талаптарды, сондай-ақ ақпараттандырудың сервистік моделін іске асыру ережелерін сақтауды қамтамасыз етеді;
- 2) үәкілдеп тізбеке сәйкес «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым объектілеріне жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді және сүйемелдеуді жүзеге асырады;
- 3) «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымын дамыту үшін өзге тұлғалардың, сондай-ақ мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелеріне сүйемелдеуді және жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру үшін басқа да тұлғалардың ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының объектілерін тартуға құқығы бар;
- 4) ақпараттық-коммуникациялық қызметтер каталогына сәйкес «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының базасында мемлекеттік органдарға ақпараттық-коммуникациялық қызметтерді көрсетеді;

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

- 5) операторға бекітілген «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымында орналастырылған мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстарды сақтаудың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді;
- 6) ақпараттық-коммуникациялық қызметтерді көрсету кезінде мемлекеттік электрондық ақпараттық ресурстарды сақтаудың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді;
- 7) ақпараттық-коммуникациялық қызметтерді, сондай-ақ электрондық түрде мемлекеттік қызметтерді көрсету кезінде анықталған кемшіліктерге орай жедел әрекет етуді және оларды жою бойынша шара қабылдауды қамтамасыз етеді;
- 8) «электрондық үкіметтің» сервистік интеграторының сұратуы бойынша әлеуетті жеткізушілердің сервистік бағдарламалық енімдерді әзірлеуі және тестілеуі үшін ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымды өтеусіз негізде ұсынады;
- 9) интеграциялау кезінде «электрондық үкіметтің» ақпараттандыру обектілерін «электрондық үкіметтің» шлюзына және Қазақстан Республикасының ұлттық шлюзына қосуды, сондай-ақ мемлекеттік органдар телекоммуникацияларының локалды (Интернетке шығуға мүмкіндігі бар локалды желілерді қоспағанда), ведомстволық және корпоративтік желілерін «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымына қосуды жүзеге асырады;
- 10) мемлекеттік органдарға, олардың ведомстволық бағынышты үйымдарына, жергілікті өзін-өзі басқару органдарына, сондай-ақ үәкілетті орган анықтаған және мемлекеттік органдардың бірыңғай көлік ортасына қосылған өзге ақпараттандыру субъектілеріне олардың электрондық ақпараттық ресурстары мен ақпараттық жүйелері жұмыс істеуі үшін байланыс қызметтерін көрсетеді. Байланыс қызметтерін көрсету үшін қызметтердің қосалқы мердігерлері (бірлесіп орындаушылар) ретінде өзге тұлғаларды тартуға құқылы;
- 11) «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық платформасын және мемлекеттік органдардың бірыңғай көлік ортасын құруды және дамытуды жүзеге асырады;
- 12) Қазақстан Республикасының ұлттық шлюзына сүйемелдеуді және жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асырады;
- 12-1) Қазақстан Республикасының түпкі растауши орталығына, Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарының растауши орталығына, Қазақстан Республикасының ұлттық растауши орталығына және Қазақстан Республикасының сенімді үшінші тарапына сүйемелдеуді және жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асырады;
- 13) «электрондық үкімет» веб-порталын мемлекеттік органдар және электрондық түрде қызмет көрсетудің өзге субъектілері ұсынған электрондық ақпараттық ресурстармен ақпараттық толықтыруды жүзеге асырады;
- 14) «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымы обьектілерін дамыту кезінде мемлекеттік органдарға консультациялық көмек көрсетеді;
- 15) «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымы обьектілерін және Қазақстан Республикасының ұлттық шлюзын дамыту бойынша жобаларды басқаруды жүзеге асырады;
- 16) үәкілетті орган анықтаған тәртіппен мемлекеттік органдардың функцияларын іске асыруы мақсатында деректерді талдауды жүзеге асыру үшін электрондық ақпараттық ресурстарды жинауды, өндеуді, сақтауды, беруді жүзеге асырады.

Қызметті жүзеге асыру барысында Компания келесі лицензияларды пайдаланады:

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәнгемен)**

Электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілтіне сайкестігін күзландыру, сондай-ақ 2006 ж. 12 маусымдағы АБА № 001300 тіркеу күелігінің анықтығын растау бойынша Қазақстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі берген мемлекеттік лицензия;

- Қазақстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі берген 2009 ж. 26 тамыздағы АБА № 002170 IT-телефония (Интернет-телефония) беру бойынша мемлекеттік лицензия;
- Қазақстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс агенттігі берген 2004 ж. 2 желтоқсандағы АБА № 000685 деректерді беруге мемлекеттік лицензия;
- Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті берген 2019 ж. 6 наурыздағы № 072 жедел-іздестіру шараларын жүргізуге арналған ақпараттық жайылып кетуінің техникалық арналарын және арнайы техникалық құралдарды айқындау бойынша қызмет көрсетуге лицензия.

2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания жұмыскерлерінің орташа тізімдік саны 1750 адамды (2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2,038 адамды) құрады.

Компанияның осы қаржылық есептілігін Басқарма Төрағасы, Бухгалтерлік есеп басқармасының Бастығы - Бас бухгалтер 2021 ж. 30 шілдесінде шығаруға бекітті. Ұсынылған қаржылық есептілік Жалғыз акционердің шоғырландырылған қаржылық есептілігіне енгізілген.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗІ

Қаржылық есептілікті ұсынудың негізі

Компанияның қаржылық есептілігі бұрын қабылданған барлық стандарттар мен ХҚЕСК (ХҚЕСТК) түсіндірмелерін қоса алғанда, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес дайындалған және толығымен соларға сай болып табылады. ХҚЕС сәйкес қаржылық есептілікті дайындау белгілі бір сыни есеп бағалауларын қолдануды, сондай-ақ басшылықтан есеп саясатын қолдану барысында жорамалдар бойынша пайымдауларды пайдалануды талап етеді. Жоғары күрделілік немесе жорамалдарды пайдалану деңгейінен қуралатын қолдану салалары, сондай-ақ бағалаулар мен жорамалдарды пайдалану қаржылық есептілік үшін маңызды болып табылатын салалар З-ескертпеде ашылған.

Функционалдық валюта және қаржылық есептілікті ұсыну валютасы

Компанияның функционалдық валютасы қазақстандық теңге (бұдан әрі - теңге) болып табылады. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы болып табылатын теңге Компания жүргізетін операциялардың басым белгінің және олармен байланысты, оның қызметіне әсер ететін мән-жайлардың экономикалық мәнін дәлрек көрсетеді. Қазақстандық теңге сондай-ақ осы қаржылық есептіліктің деректерін презентациялаудың валютасы болып табылады. Қаржылық есептіліктің барлық деректері бүтін мын тәнгеге дейінгі дәлдікпен дөңгелектелген. Қаржылық есептілікте алдыңғы жыл үшін салыстырмалы ақпарат көлтірілген.

Шетелдік валютадағы операциялар және оқиғалар

Шетелдік валютадағы операциялар және оқиғалар Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен валюталарды айырбастаудың нарықтық бағамын қолдана отырып есепке алынады. Ақшалай балтар бойынша есептегу немесе есепті кезеңнің ішінде бастапқы тану барысында қолданылған бағамдар бойынша ақшалай балтарды қайта есептегу кезінде пайда болатын бағамдық айырмалар олар пайда болған кезеңде пайданың немесе залалдың құрамында танылуға тиіс.

Келесі кестеде келесі күндердегі теңгедегі айырбастау бағамдары көрсетілген:

	2020 ж. 31 желтоқсан	2019 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	420.71	381.8
Ресей рублі	5.65	6.7
Евро	516.13	426.85

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тенгемен)**

Қызмет жүргізу шарттары

Қазақстан Республикасы нарықтық экономика шарттары талап еткендей, экономикалық реформаларды жүзеге асыруды және өз салықтық және нормативтік базасын әзірлеуді жалғастырып келеді. Қазақстандық экономиканың болашақтағы тұрақтылығы көбінесе осы реформаларға және Қазақстан Республикасының Үкіметі қабылдаған экономикалық қаржылық және монетарлық шаралардың тиімділігін әзірлеуге байланысты. Қазақстандық экономика іскерлік белсенділіктің темендеуіне және әлімдегі экономикалық даму қарқындарының азаюына сезімтал болып табылады. COVID 19 пандемиясынан туындаған алемдік дағдарыстың әсер етуі капитал нарығының тұрақсыздығына және банктік сектордағы өтімділіктің айтарлықтай нашарлауына алып келуі мүмкін.

Қазақстан Үкіметінің Қазақстан экономикасын қолдауға бағытталған бірқатар тұрақтандыру шараларын енгізгеніне қарамастан, Компания және оның контрагенттері үшін капиталға және капитал құнына қатысты белгісіздік әлі де бар. Бұл Компанияның қаржылық жағдайына, оның қызметінің нәтижелеріне және экономикалық перспективаларға әсер етуі мүмкін.

Басшылық Компания қызметінің тұрақтылығын сақтау үшін тиісті шараларды қабылдап жатқанына сенімді болғанымен, қазіргі жағдайларда жоғарыда аталған салалардағы күтілменеген әрі қарай нашарлау белгілері қазіргі кезде анықталуы мүмкін емес жолмен Компанияның қаржылық нәтижелері мен қаржылық жағдайына кері әсер тигізуі мүмкін.

Ұздіксіз қызмет қағидасы

Қаржылық есептілік Компания ұздіксіз қызмет қағидасын ұстанады деген жорамалға сүйеніп дайындалды. Аталған қағидаға сәйкес, Компания алдағы уақытта өз қызметін жалғастыруға және өз активтерін өткізе алуға, берешегін өтеуге және өз міндеттемелерін орындауға тиіс болған. Компанияның болашақта өзін жоу немесе қызметін айтарлықтай қысқарту ниеті немесе қажеттілігі жоқ.

Қоса тіркелген қаржылық есептілікте Компания ұздіксіз қағидасының негізінде өз қызметін жалғастыра алмаған жағдайда қажетті түзетулері жоқ.

Құнды анықтауға арналған база

Осы қаржылық есептілік жалпы алғанда тарихи құн бойынша есеп қағидаларына сәйкес дайындалған. Қаржылық есептіліктің жекелеген баптары бойынша әділ құн бойынша бағалау қолданылды.

Әділ құн бұл оның тікелей бақылана алатындығына немесе басқа әдістеме бойынша анықталатындығына қарамастан активті сатқан кезде алынуы немесе бағалау жүргізілген күнгі нарыққа қатысушылардың арасындағы еркіті мәміленің шенберіндегі міндеттемені табыстаған жағдайда төленуі мүмкін болған сома болып табылады. Есептіліктің қоры кезінде әділ құн бойынша бағалау бастапқы деректердің бақылануышылығына және тәмендегілерді бағалау үшін маңыздылығына қарай деңгейлер бойынша жіктеледі:

- 1-денгей - белсенді нарықтағы Компания бағалау жүргізілетін күні бақылау алатын активтер мен міндеттемелерге кесілетін (түзетусіз) бағалар;
- 2-денгей - 1-денгейге сай келмейтін, бірақ актив немесе міндеттеме үшін тікелей немесе жанама түрде бақыланатын бастапқы деректер;
- 3-денгей - актив немесе міндеттеме бойынша бақыланбайтын бастапқы деректер.

Қаржылық есептілік элементтерін тану

Тіркелген қаржылық есептілікке қаржылық есептілік элементтерінің анықтамасына және оларды тану шартына сай келетін барлық операциялар мен оқынбалар енгізілген:

- Компания объектімен байланысты кез келген экономикалық пайданың алынатынына (немесе жойылатынына) айтарлықтай дәрежеде сенімді;
- Объектінің сенімді түрде өлшеуге болатын құны немесе бағасы бар.

Қаржылық есептіліктің барлық элементтері тіркелген қаржылық жағдай туралы есепте және жиынтық кіріс туралы есепте баптар түрінде ұсынылған. Қаржылық есептілікте бірнеше элементтердің бір бапқа біріктіру кезінде олардың Компания қызметіндегі сипаттамасы (функциясы) ескерілген.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

Ұсыну реттілігі

Қаржылық есептілікте баптарды ұсыну және жіктеу тәртібі ағымдағы кезеңнен бастап келесі кезеңге дейін сақталады. Қаржылық есептілікті ұсынуды айтарлықтай қайта қаралған қаржылық есептілікті ұсынуға өзгертулерді енгізу қажеттігін көздеуі мүмкін. Компания ұсынышатын қаржылық есептілікке өзгертулерді ұсынудың өзгерілген нысаны қаржылық есептілікті пайдаланушылар үшін сенімді және маңыздырақ ақпарат берген жағдайда ғана енгізеді. Бұл ретте қайта қаралған құрылым сақталады және ақпараттық салыстыруышынына зиян келмейді.

Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түсіндірмелер мен түзетулер

Компания алғашқы рет 2020 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енетін кейбір стандарттар мен түзетулерді қолданды. Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді қолданған жоқ.

ХҚЕС (IFRS) 3 - «Бизнесті анықтау» түзетулер

ХҚЕС (IFRS) 3-ке түзетулерде мынандай түсіндірме берілген: бизнес болып есептелу үшін қызмет түрлері мен активтердің біріктірілген жиынтығына кемінде бірлесіп қайтарымның құрылуына айтарлықтай жағдай жасайтын салынан және түбекейлі маңызды үдерістен құралу керек.

Бұл ретте бизнеске міндетті түрде қайтарымды қуру үшін қажетті барлық салымдар мен үдерістер енгізілген болуға тиіс емес деп түсініктеме берілген. Бұл түзетулер Компанияның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ, бірақ Компания бизнестерді біріктіру бойынша мәміле жүргізетін болса, болашақта қолданылуы мүмкін.

ХҚЕС (IAS) 1 және ХҚЕС (IAS) 8 - «Маңыздылығының анықтау» түзетулер

Түзетулер маңыздылықтың жаңа анықтамасын қалыптастырады: «ақпарат оны өткізіп алу, бұрмалау немесе бүркемелеу жалпы мақсаттағы қаржылық есептілікті негізгі пайдаланушылардың нақты есеп беріп отырған үйім туралы қаржылық ақпарат беретін аталған қаржылық есептіліктің негізінде қабылдайтын шешімдеріне әсер етеді деп негізді түрде күтүге болатын болса, ол ақпарат маңызды болып есептеледі». Түзетулерде маңыздылығы ақпараттың (жеке алынған немесе басқа ақпаратпен біріктірінде) жалпы қаралып жатқан қаржылық есептілік мәннәтіндеңі сипатына немесе сандық маңыздылығына байланысты болады деп түсіндірілген. Ақпаратты бұрмалау қаржылық есептіліктің негізгі пайдаланушыларының шешімдеріне әсер етеді деп негізді түрде күтүге болса, ол ақпаратты бұрмалау елеулі болып саналады. Бұл түзетулер Компанияның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ және болашақта оның әсері болмайды деп күтілуде.

ХҚЕС (IFRS) 16 - «Covid-19 пандемиясымен байланысты жалдау бойынша шегінімдер» түзетулер

2020 ж. 28 мамырда ХҚЕС жөніндегі Кеңес ХҚЕС (IFRS) 16 «Жалгерлік» - «Covid-19 пандемиясымен байланысты жалдау бойынша шегінімдер» түзетуді жариялады. Бұл түзету жалгерлерді ХҚЕС (IFRS) 16-н Covid-19 пандемиясының тікелей салдары ретінде пайда болатын жалгерлік бойынша шегінімдер жасалған жағдайда жалгерлік шартының өзгерістерін ескеруге қатысты талаптарын қолданудан босатуды көздейді. Іс жүзіндегі жөнілдік ретінде жалгер жалға берушінің Covid-19 пандемиясына байланысты берген жалдау бойынша шегінімі жалгерлік шартының өзгерісі болып табылатын-табылмайтының талдамау туралы шешім қабылдай алады. Мұндай шешім қабылдайтын жалгер Covid-19 пандемиясымен байланысты жалгерлік бойынша шегінімнің себебінен пайда болған жалгерлік төлемдердің кез келген өзгерісін, осы өзгеріс жалгерлік шартының өзгерісі болмаған кезде ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес есепте көрсетілген жағдайдағыдан ескеру керек. Бұл түзету 2020 ж. 1 маусымда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты қолданылады. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Бұл түзету Компанияның қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Теменде Компанияның қаржылық есептілігі шығарылған күнгі жағдай бойынша шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа стандарттар, түзетулер және түсіндірмелер келтірілген. Компания бұл стандарттарды, түзетулерді және түсіндірмелерді, егер қолдануға болатын болса, олар күшіне енген күннен бастап қолданудың көздел отыр.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕНТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәсіл)**

ХҚЕС (IFRS) 17 «САҚТАНДЫРУ ШАРТТАРЫ»

2017 ж. мамырда ХҚЕС жөніндегі Кеңес ақпаратты тану және бағалау, ұсыну және ашу мәселелерін қарайтын сақтандыру шарттарына арналған қаржылық есептіліктиң жаңа жан-жақты қамтылған ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары» стандартын жариялады. ХҚЕС (IFRS) 17 күшіне енген кезде ол 2005 ж. шығарылған ХҚЕС (IFRS) 4 «Сақтандыру шарттары» алмастыра алатын болады. ХҚЕС (IFRS) 17 сақтандыру шарттарының оларды шығаратын үйім түріне қарамастан барлық түрлеріне (өмірді сақтандыру және өмірді сақтандырудан өзге сақтандыру, тікелей сақтандыру және қайта сақтандыру), сондай-ақ, дискрециялық қатысу шарттары бар белгілі бір кепілдіктер мен қаржы құралдарына қатысты қолданылады. Қолдану аясында бірнеше ерекшеліктер бар. ХҚЕС (IFRS) 17 негізгі мақсаты сатқандырушылар үшін тиімді әрі жүйелі болып табылатын сақтандыру шарттарының есебін жүргізу моделін ұсыну болып саналады. Негізінен, алдыңғы жергілікті есеп саясаттарына негізделетін ХҚЕС (IFRS) 4 талаптарына қарағанда, ХҚЕС (IFRS) 17 есеп жүргізудің барлық орында аспекттерін қамти отырып, сақтандыру шарттарының есебін жүргізуін жан-жақты нұсқасын ұсынады. ХҚЕС (IFRS) 17 негізін төмендегілермен толықтырылған жалпы нұсқа құрайды:

- Тікелей қатысу талаптары қойылған сақтандыру шарттарына арналған белгілі бір түрленімдер (айнымалы сыйақы әдісі).
- Негізінен, қысқа мерзімді шарттар үшін қолданылатын оқайлатылған тәсіл (сыйлықақыны бөлудің негізіндегі тәсіл).

ХҚЕС (IFRS) 17 2023 ж. 1 қаңтарында немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді, бұл ретте салыстырмалы ақпарат беру талап етіледі. Үйім сондай-ақ ХҚЕС (IFRS) 17 алғашқы рет қолданылған күні немесе оған дейін ХҚЕС (IFRS) 9 және ХҚЕС (IFRS) 15 қолданған жағдайда мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі.

Бұл стандартты Компанияда қолдануға болмайды.

ХҚЕС (IAS) 1 - «ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ НЕМЕСЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІҢ ЖІКТЕЛУІ» ТҮЗЕТУЛЕР

2020 ж. қаңтарда ХҚЕС жөніндегі Кеңес ұзақ мерзімді немесе қысқа мерзімді міндеттемелердің жіктеуге қатысты талаптарға түсіндірме берілетін 69-76 ХҚЕС (IAS) 1 тармақтарға түзетулерді жариялады. Түзетулерде мыналарға түсіндірме берілген:

- міндеттемелерді реттеудің кейінге қалдыру құқығы деп нені айтады;
- міндеттемелерді реттеудің кейінге қалдыру құқығы есепті кезеңнің соңында қолданыста болу керек;
- міндеттемелердің жіктелуіне үйімның міндеттемелерді реттеудің кейінге қалдыру құқығын орындау ықтималдығы әсер етпейді;
- міндеттеме шарттары айырбасталатын міндеттемеге кіріктірілген туынды құрал өздігінен үлестік құрал болып табылатын болса ғана оның жіктелуіне әсер етпейді.

Бұл түзетулер 2023 ж. 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді және қайтадан есепте түрінде қолданылады. Қазіргі уақытта Компания аталған түзетулердің міндеттемелердің ағымдағы жіктемесіне ықтимал әсерін және қолданыстағы қарыз шарттары бойынша талаптарды қайта қарау қажеттігін талдау үстінде.

ХҚЕС (IFRS) 3 - «ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРГЕ СІЛТЕМЕЛЕР»

2020 ж. мамырда ХҚЕС жөніндегі Кеңес ХҚЕС (IFRS) 3 «Бизнестер бірлестіктері» - «Тұжырымдамалық негіздерге сілтемелер» түзетулерді жариялады. Бұл түзетулердің мақсаты - 1989 ж. шығарылған «Қаржылық есептілікти дайындау және ұсыну тұжырымдамасына» сілтемелердің стандарт талаптарына айтарлықтай өзгертулердің енгізісінен 2018 ж. наурызында шығарылған «Қаржылық есептерді ұсынудың тұжырымдамалық негіздеріне» сілтемелерге ауыстыру болып табылады. Сонымен қатар, Кеңес жекелеген операциялар шегінде пайда болған жағдайда ХҚЕС (IAS) 37 немесе ХҚЕС (IFRIC) 21 «Міндетті төлемдер» түсіндірмелерді қолдану аясына жатуы мүмкін болған міндеттемелер мен шартты міндеттемелер үшін «2-ші күннің» әлеуетті пайдаларының немесе залалдарының пайда болуын болдырмау үшін ХҚЕС (IFRS) 3-те тану қағидасынан ерекшелікті қости. Сонымен бірге Кеңес ХҚЕС (IFRS) 3-н сілтемелердің «Қаржылық есептілікти дайындау және ұсыну тұжырымдамасына» ауыстырылуы әсер етпейтін шартты активтерге қатысты қолданыстағы талаптарына түсіндірме беруді шешті. Бұл түзетулер 2022 ж. 1 қаңтарында немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді және перспективалы түрде қолданылады.

Бұл түзетулер Компанияға елеулі әсер етпейді деп күтілуде.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

ХҚЕС (IAS) 16 - «Негізгі құралдар: мақсаты бойынша пайдаланғанға дейінгі түсімдер» түзетулер

2020 ж. мамырда ХҚЕС жөніндегі Кеңес негізгі құралдар объектісінің бастапқы құнынан осы объекттің орналасқан жеріне дейін жеткізу және оны басшылықтың инициативасынан пайдалану үшін талап етілетін күйге дейін жеткізу барысында өндірілген бүйімдарды сатудан түсken қандай да бір түсімдерді шегеріп тастауға тыйым салатын «Негізгі құралдар: мақсаты бойынша пайдаланғанға дейінгі түсімдер» құжатын шығарды. Оның орнына үйім осындағы бүйімдарды сатудан түсken түсімдерді, сондай-ақ осы бүйімдарды өндіру құнын пайданың немесе залалдың қурамында таниды. Бул түзетулер 2022 ж. 1 қаңтарда немесе осы құннен кейін пайданың жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді және қаржылық есептілікте ұсынылған, үйім осы басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді және қаржылық есептілікте ұсынылған, үйім осы түзетулерді алғаш рет қолданып жатқан кезеңнің ішіндегі ең ерте кезең басталған күнге дейін (немесе одан кейін) пайдануға қолжетімді болып қалған негізгі құралдар объектілеріне рестроспектиналық түрде қолданылу қерек.

Бұл түзетулер Компанияға елеулі әсер етпейді деп күтілуде.

ХҚЕС (IAS) 37 - «Ауыртпалықты шарттар - шартты орындауға жұмысалатын шығыстар» түзетулер

2020 ж. мамырында ХҚЕС жөніндегі Кеңес ХҚЕС (IAS) 37 түзетуерді шығарды, ол түзетулерде үйімның шартты ауыртпалықты немесе шығынды екенін бағалау кезінде қандай шығындарды ескеруге тиіс екені түсіндіріледі. Түзетулер «шартпен тікелей байланысты шығыстарға» негізделген тәсілді пайдалануды көздейді. Тауарларды немесе қызметтерді ұсынуға арналған шарттармен тікелей байланысты шығыстарға осы шартты орындауға жұмысалатын қосымша шығыстар да, шартты орындаумен тікелей байланысты үлестірілген шығыстар да жатады. Жалпы және әкімшілік шығыстар тікелей шартпен байланысты емес және, сондықтан да. Олардың шарт бойынша контрагентпен өтелуіне анық жататын жағдайларын қоспағанда, алып тасталады. Бұл түзетулер 2022 ж. 1 қаңтарында немесе осы құннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Компания осы түзетулерді олар бойынша ол өз міндеттерін оның осы түзетулерді алғашқы рет қолданатын жылдық есепті кезең басталған күнге дейін орындаған шарттарға қатысты қолданады.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» түзетулер - қаржы міндеттемелерін тануды тоқтатқан жағдайда «10% тестісін» жүргізу кезіндегі комиссиялық сыйақы

Бұл түзетулерде қаржы міндеттемелерін тануды тоқтату керек не керек еместігін анықтайтын «10% тест» деп аталатын тестінің жүргізу мақсатында Компания үйім (қарыз алушы) мен кредитордың арасында төленген комиссиялық сыйақыларды ғана, оған қоса басқа тараптың атынан қарыз алушы немесе кредитор төлеген немесе алған сыйақыны ескеру керек.

Компания осы түзетуді оларды үйім қолданып жатқан жылдық есептік кезең басталған кезде түрлендірілген немесе ауыстырылған қаржы міндеттемелеріне қатысты қолдану керек.

Түзету 2022 ж. 1 қаңтарында немесе осы құннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен әрекет етеді.

Маңыздылықты анықтауға қолданылатын түзетулер Компанияның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпейді деп күтілуде.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫНА ШОЛУ

Активтер мен міндеттемелерді қысқа мерзімді/ұзақ мерзімді деп жіктеу. Қаржылық жағдай туралы есепте Компания активтер мен міндеттемелерді қысқа мерзімді/ұзақ мерзімді деп жіктеудің негізінде ұсынған. Актив тәмемдегі жағдайларда қысқа мерзімді болып табылады:

- оны өткізу көзделген немесе ол әдеттегі операциялық цикл шенберінде сатуға немесе тұтынуға арналған;
- ол көбінесе сауда-саттық мақсатында ұсталады;
- оны есепті кезең аяқталғаннан кейінгі он екі айдың шегінде өткізу көзделген; немесе
- оны айырбастауға немесе міндеттемелерді өтеуге есепті кезең аяқталғаннан кейінгі кемінде он екі айдың ішінде әрекет ететін шектеулердің болу жағдайларын қоспағанда, ақша қаражаттарын немесе ақша қаражаттарының баламасын білдіреді.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТИЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Барлық өзге активтер ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі.

Төмендегідей міндеттемелер қысқа мерзімді болып саналады:

- егер оны әдеттегі операциялық цикл шеңберінде реттеу көзделсе;
- егер ол көбінесе сауда-саттық мақсатында ұсталып жатса;
- егер ол есепті кезең аяқталғаннан кейінгі он екі айдың ішінде реттеуге жататын болса; немесе
- егер үйімның міндеттемелерді реттеудің есепті кезең аяқталғаннан кейінгі кемінде он екі айға кейінге қалдыруға шартсыз құқығы болmasa.

Міндеттеменің контрагенттің қарап білуінше үlestік құралдарды шығару және табыстау арқылы реттелуіне мүмкіндік беретін шарттары осы міндеттеменің жіктелуіне әсер етпейді.

Компания барлық өзге міндеттемелерді ұзақ мерзімді міндеттемелер ретінде жіктейді. Кейінгі қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Nегізгі құралдар

Негізгі құралдар жиналған амортизация мен құнсыздандыу шегергендері бастапқы құн бойынша ескеріледі. Активтердің бастапқы құны сатып алу немесе құрылым бағасынан, тікелей активті жұмыс күйіне алып келуге жататын кез келген шығыстар түрлерінен және қажет болса, активті жою бойынша шығыстардың бастапқы бағалаудынан құралады. Сатып алу немесе құрылым бағасы деп актив сатып алу үшін ұсынылған кез келген сыйақы түрінің жынытық төленген құнын және әділ құнын айтады.

Негізгі құралдардың айтарлықтай компоненттерін белгілі бір үақыт аралықтарынан кейін ауыстыру қажет болған жағдайда Компания мұндан компоненттерді тиісті жеке пайдалану мерзімдері бар жекелеген активтер ретінде таниды және оларды тиісті тәртіппен амортизациялады. Осы сияқты негізгі техникалық тексеру жүргізу кезінде онымен байланысты шығыстар негізгі құралдардың баланстық құнында, егер танудың барлық критерийлері орындалса, құрал-жабдықты ауыстыру деп танылады. Жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге жұмсалған барлық өзге шығыстар оларды жасау кезінде пайданың немесе залалдың құрамында танылады.

Аяқталмаған құрылым деп өзіндік құн бойынша есепке алынған негізгі құралдардың аяқталмаған құрылымын айтады. Аяқталмаған құрылым құрылыштың, құрал-жабдықтардың құны және басқа да тікелей шығыстар жатады. Аяқталмаған құрылым тиісті активтердің құрылышы аяқталғанға және қолданысқа енгізілгенге дейін амортизацияланбайды.

Жерлер мен аяқталмаған құрылышты қоспағанда, негізгі құралдардың тозыу келесі пайдалы қызмет мерзімдерінің ішінде тікелей әдіспен есептеледі:

Активтер тобы	Пайдалы қызмет мерзімі
Фимараттар	40 жыл
Құрылымдар	10-20 жыл
Машиналар және құрал-жабдықтар	4-10 жыл
Көлік құралдары	5-10 жыл
Басқа	3-10 жыл

Негізгі құралдардың болжалды пайдалы қызмет мерзімі жыл сайын қайта қаралуы мүмкін және қажет болғанда мерзімдердегі өзгерістер келесі кезеңдерде түзетіледі. Негізгі құралдардың баланстық құны ағымдағы құнның етелетін болып табылмайтынын көрсететін қандай да бір оқиғалар немесе мән-жайлардағы өзгерістер орын алған жағдайларда қайта қаралады. Негізгі құралдар объектісін тану ол есептен шығарылғаннан кейін немесе оны пайдаланудан немесе оның есептен шығарылуынан болашақта экономикалық пайда алу күтілмеген жағдайда тоқтатылады. Активті тануды тоқтату кезінде пайда болатын келген кірістер немесе шығыстар (активтің есептен шығарылуынан түсken таза түсімдер мен оның баланстық құнның арасындағы айырма ретінде есептелген) активті тануды тоқтату басталған есепті кезеңнің ішіндегі жынытық кірісі туралы есепке кірізіледі.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Материалдық емес активтер

Белек сатып алған материалдық емес активтер бастапқы тану кезінде бастапқы құны бойынша бағаланады. Материалдық емес активтердің құны - бұл төленген жалпы сома және активті сатып алу үшін берілген кез келген басқа да негізгі құралдардың әділ құны. Бизнесті біркітіру кезінде сатып алған материалдық емес активтердің құны олардың сатып алу күніндегі әділ құны болып табылады. Бастапқы танудан кейін материалдық емес активтер жинақталған амортизация мен құнсызданданудан жинақталған шығындарды шегергендеңі өзіндік құны бойынша көрсетіледі. Материалдық емес активтерге лицензиялар, компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз ету және әзірлеу шығындары кіреді.

Пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер амортизация кезеңінде амортизацияланады және егер материалдық емес активтердің құнсызданғанын көрсететін белгілер болса, құнсыздануға бағаланады. Пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер бойынша амортизация кезеңі мен әдісі кем дегендегер әрбір есепті жылдың соңында қаралады. Болжалды пайдалану мерзімінің өзгеруі немесе активке енгізілген болашақ экономикалық пайданы тұтынудың күтілетін үлгісі қаржылық есептілікте кезеңінің немесе амортизация әдісінің өзгеруі ретінде көрсетіледі және бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер ретінде есепке алғанады. Пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер бойынша амортизациялық шығыстар материалдық емес актив функциясына сәйкес келетін шығындар санатындағы жынытық кіріс туралы есепте танылады.

Өндіреуде тұрған активтерді қоспағанда, материалдық емес активтердің амортизациясы келесі пайдалы қызмет мерзімдерінің ішінде тікелей әдіспен есептеледі:

Активтер тобы	Амортизация мерзімі
Лицензиялар	1-10 жыл
Бағдарламалық жасақтама	1-10 жыл

Материалдық емес активті есептен шығарудан түсетін кіріс немесе шығыс активті есептен шығару мен активтің дисконтталаған құны арасындағы айырмашылық ретінде бағаланады және активті есептен шығару кезінде жынытық кіріс туралы есепте көрсетіледі.

Зерттеулерге және әзірлемелерге жүмсалған шығыстар

Зерттеулерге жүмсалған шығыстар олар пайда болған сайын шығыстарға жатқызылып тұрады. Белгілі бір өнімді әзірлеуге жүмсалған шығыстардың нәтижесінде пайда болатын материалдық емес актив Компания тәмемделгілерді көрсете алған жағдайда ғана танылады:

- актив пайдалану немесе сату үшін қолжетімді болатындағы материалдық активті жасап шығарудың техникалық іске асуышылығын;
- материалдық емес активті әзірлеуді және оны пайдалануды немесе сатуды аяқтау ниетін;
- материалдық емес активтің болашақ экономикалық пайдаларды құра алуын;
- әзірлеуді аяқтау үшін жеткілікті ресурстардың барын;
- материалдық емес активке жататын шығыстарды оны әзірлеу барысында сенімді бағалау қабілетін;
- жасап шығарылған материалдық емес активті пайдалану қабілетін.

Әзірлеуге шығыстарды актив ретінде бастапқы танығаннан кейін активтер жиналған амортизация мен құнсызданданудан жиналған шығындарды шегере отырып, бастапқы құн бойынша ескеріледі. Активтің амортизациясы актив пайдалануға дайын болған кезінде, әзірлеу аяқталған соң басталады және болашақ экономикалық пайдаларды болжалды алу кезеңінің ішінде жүргізіледі. Амортизация өзіндік құнның құрамында көрсетіледі. Әзірлеу кезеңінің ішінде жыл сайын активтің құнсыздануы тексеріліп тұрады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәнгемен)**

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Әр есепті күні Компания активтің ықтимал құнсыздану белгілерінің бар-жоғын анықтайды. Егер мұндай белгілер бар болса немесе активті жыл сайын құнсыздану жағынан тексеру талап етілсе, Компания активті өтелетін құнны бағалайды. Материалдық емес активтер әзірлеу кезеңінде амортизацияланбай, жыл сайын құнсыздану белгілерінің болуына/болмауына қарай құнсыздану жағынан тестіленеді. Активтің немесе ақша ағындарын туыннататын бірліктің (ААТБ) өтелетін құны - бұл келесі шамалардың сатуға жұмсалған шығыстарды шегергендері активті әділ құны (ААТБ) және активті пайдаланудан болған құндылық (ААТБ) ең жоғарғысы. Активті, негізінен, басқа активтер үшін ақшаларды туыннататын ғана дейін есептен шығарылады. Пайдалану құндылығын бағалау кезінде болашақ ақша ағындары ақшаның уақытша құнның ағымдағы нарықтық бағалауын және активке тән тәуекелдердің көрсететін салық салуға дейінгі дисконтуға мөлшерлемесі бойынша дисконтталады. Сатуға жұмсалған шығыстарды шегере отырып, әділ құнды анықтау кезінде жақында жасалған нарықтық мәмілелер ескеріледі (егер орын алған болса). Олар болмаған жағдайда бағалаудың тиісті нұсқасы қолданылады.

Қызыметтің жалғасуынан болатын құнсызданудан болған шығындар (қорлардың құнсыздануын қоса алғанда) пайда мен залал туралы есепте құнсызданған актив қызыметтіне сәйкес келетін шығыстар санатында танылады.

Қаржы құралдары - бастапқы тану және кейінгі бағалау

Бір үйімда қаржы активінің және басқа үйімда қаржы міндеттемесінің немесе үлестік құралдың пайда болуына алып келетін кез келген шартты қаржы құралы деп атайды.

Қаржылық активтер

Бастапқы тану және бағалау

Қаржы активтері бастапқы тану кезінде кейіннен амортизацияланған құн бойынша, басқа жиынтық кіріс (БЖК) арқылы әділ құн бойынша және пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері деп жіктеледі.

Қаржы активтерінің жіктелуі қаржы активінің келісімшарттық ақша ағынның сипаттамаларына және осы активтерді басқару үшін Компания пайдаланатын бизнес үлгісіне байланысты. Қаржыландырудың маңызды құрамдас бөлігін қамтыймайтын немесе Компания практикалық мақсатқа сай қолданған сауда дебиторлық берешекті қоспағанда, Компания бастапқыда қаржы активтерін әділ құны бойынша бағалайды, егер қаржы активтері пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланбаса, мәміле бойынша шығындар сомасы бойынша. Қаржыландырудың маңызды құрамдас бөлігі жоқ немесе Компания практикалық мақсатқа сай қолданған сауда дебиторлық берешегі «Тұтынушылармен келісімшарттардан түсімдер» бөлімінде сипатталғандай мәміле бағасы бойынша бағаланады.

Қаржы активін амортизацияланған құн немесе басқа жалпы кіріс арқылы әділ құн бойынша жіктеуге және бағалауға болатында мүмкіндік туу үшін бұл активтің шарттық талаптарының негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне «борыш пен пайыздардың негізгі сомасының есебіне ғана төлемдер» болып табылатын ақша ағындарын алуға себеп болуы қажет. Мұндай бағалау «ақша ағындары» тестіci (SPPI-тест) деп аталады және әр құралдың деңгейінде жүзеге асырылады. Олар бойынша ақша ағындары «ақша ағындары» критерийіне сай келмейтін қаржы активтері бизнес-модельге қарамастан пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері ретінде жіктеледі.

Компанияның қаржы активтерін басқару үшін пайдаланатын бизнес -нұсқа ақша қозғалысын қалыптастыру мақсатында Компанияның қаржы активтерін басқару тәсілін сипаттайтыды. Бизнес - нұсқа ақша қаржаттарының қозғалысы келісімшарт бойынша ақша қаржаттарының қозғалысынан, қаржы активтерін сатудан немесе екеуінен де пайда болатынның анықтайды. Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржы активтер келісімшарт бойынша ақша қаржаттарын алу үшін қаржы активтерін ұстауға бағытталған бизнес - нұсқада, ал басқа жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша жіктелген қаржы активтері бизнес - нұсқада сақталады, оның мақсаты келісім -шарт бойынша ақша ағындарын жинау арқылы да, қаржы активтерін сату арқылы да қол жеткізіледі.

Заңнамада белгіленген мерзімнің ішінде немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелерге сәйкес активтерді жеткізуіді талап ететін қаржы активтерін сатып алу немесе сату бойынша барлық операциялар мәміле жасалған күні, яғни Компанияның активті сату немесе сатып алу міндеттемесін өзіне алатын күні танылады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау мақсаттары үшін қаржы активтері төрт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (борышқорлық құралдар);
- басқа жиынтық кіріс арқылы кейіннен жиналған пайдалар мен залалдарды қайта жіктеі отырып бағаланатын қаржы активтері (борышқорлық құралдар);
- үйымның қарап білгенінше басқа жиынтық кіріс арқылы кейіннен тануды тоқтатқан жағдайда жиналған пайдалар мен залалдарды қайта жіктеусіз әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері деп жіктелген қаржы активтері (борышқорлық құралдар);
- пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері.

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейін тиімді пайыздар әдісі бойынша бағаланады және құнсыздануға қойылатын талаптар қолданылады. Кірістер мен шығындар активті тануды тоқтатқан, өзгерілген немесе құнсызданған кезде пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

Қоғам сауда дебиторлық берешекті, ұзақ мерзімді облигацияларды, несиелік үйымдарда орналастырылған ақша қаржаттарын амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері санатына жатқызады.

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері

Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері қаржылық жағдай туралы есепте әділ құны бойынша көрсетіледі және олардың әділ құндындағы таза өзгерістер пайда немесе залал туралы есепте танылады.

Бұл санатқа Компания өз қалауы бойынша басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құшін жою құқығынсыз жіктелмеген туынды қаржы құралдары мен инвестициялық құралдарды қосады. Дивидендерді алу құқығы белгіленсе, акциялары бойынша дивидендер пайда мен залал туралы есепте басқа кірістер ретінде танылады.

Тануды тоқтату

Қаржы активін тану (немесе қолдануға болатын кезде - қаржы активінің бір бөлігі немесе баламалы қаржы активтері тобының бір бөлігі) төмендегі жағдайларда тоқтатылады (яғни қаржылық жағдай туралы есепten шығарылады):

- активтен ақша ағындарын алуға құқықтардың әрекет мерзімі аяқталған; немесе
- Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берді немесе «транзит» келісімі бойынша үшінші жаққа алынған ақша ағындарын толық және айтартылған кешіктірмей төлеуге міндеттеме алды; және немесе
 - (а) активтен болған барлық дерлік тәуекелдер мен пайдаларды табысады немесе
 - (б) табыстаған жоқ, бірақ активтен барлық дерлік тәуекелдер мен пайдаларды өзінде сақтап қалды, бірақ осы активті бақылау құқығын табысады.

Егер Компания активтен ақша ағындарын алу құқығын берген болса немесе транзиттік келісім жасасқан болса, ол меншік құқығының тәуекелдері мен сыйақыларын сақтап қалғанын, егер болса, қаншалықты дәрежеде бағалайды. Егер Компания активтің тәуекелдері мен пайдаларын бермесе, бірақ сақтап қалмаса және бағылауды активке бермесе, онда Компания оған қатысады жалғастырылған жағдайда берілген активті тануды жалғастырады. Бұл жағдайда Қоғам да тиісті міндеттемені таниды. Өткізілген актив пен байланысты міндеттеме Компания сақтап қалған құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасатын қатысу келесі шамалардың ең төмөнгісі бойынша бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе төленуі Компаниядан талап етілуі мүмкін етуедін ең жоғарғы сомасы.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Құнсыздану

Компания пайданың немесе залалдың әділ құны бойынша бағаланбайтын барлық қарыздық құралдар бойынша күтілетін кредиттік шығындар (ККШ) бойынша есептік резервті таниды. ККШ шарт бойынша төленетін ақша ағындары мен Компания алатын барлық ақша ағындары арасындағы айырмашылық негізінде есептеледі, бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның шамаланған құнын пайдалана отырып дисконтталады..

Сауда және басқа дебиторлық берешек бойынша Компания стандарт талап ететін жеңілдетілген әдісті қолданды және күтілетін несиелік шығындарды есептеді. Компания қарыз алушыларға тән перспективалық факторларға және жалпы экономикалық жағдайларға түзетілген несиелік шығындарды өтеудің бұрынғы тәжірибесіне негізделген резервтер матрицасын қолданады. Басқа қарыздық қаржы активтері жағдайында, берілген несиелерді қоса алғанда, күтілетін несиелік шығындар 12 айға есептеледі. 12 айлық күтілетін несиелік шығындар-бул есепті құннен кейінгі 12 ай ішінде қаржы құралының дефолтынан туындайтын күтілетін несиелік залалдың өмір бойы күтілетін несиелік залалының бөлігі. Алайда, егер бастапқы танудан бастап қаржы құралының несиелік тәуекелінің айтарлықтай өсіу байқалса, залал бойынша резерв бүкіл мерзім бойы күтілетін несиелік шығынға тең сомаға бағаланады.

Қаржы міндеттемелері

Бастапқы тану және бағалау

Қаржы міндеттемелері бастапқы тану кезінде, сәйкесінше, пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы міндеттемелері, кредиттер мен қарыздар, кредиторлық берешек немесе туынды құралдар ретінде жіктеледі.

Барлық қаржы міндеттемелері бастапқыда әділ құн бойынша, оларға тікелей қатысты мәміле бойынша шығыстарды шегере отырып (кредиттер, қарыздар және кредиторлық берешек жағдайында) танылады.

Компанияның қаржы міндеттемелеріне саудалық және басқа кредиторлық берешек жатады.

Кейінгі бағалау

Кейінгі бағалау мақсаттары үшін қаржы міндеттемелері келесі екі санатқа жіктеледі:

- пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы міндеттемелері;
- амортизацияланған құн бойынша бағаланатын (кредиттер және қарыздар) қаржы міндеттемелері.

Тануды тоқтату

Қаржы міндеттемесін тану міндеттеме өтеген, күші жойылған немесе әрекет мерзімі аяқталған жағдайда тоқтатылады. Егер ағымдағы қаржы міндеттемесі сол кредитордың алдындағы басқа міндеттемеге айтарлықтай айырмашылығы бар шарттармен ауыстырылатын болса немесе ағымдағы міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерілсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тануды бастау ретінде ескеріледі, ал олардың баланстық құнындағы айырма пайда немесе залал туралы есепте танылады.

Қаржы құралдарын өзара есепке алу

Қазіргі сәтте заңмен қорғалған танылған сомаларды өзара есепке алу құқығы бар болған жағдайда және есеп айырысуды нетто-негізде жасау, активтерді өткізу және сонымен бірге міндеттемелерлі өтеу ниеті болған жағдайда қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері өзара есепке алуға, ал нетто-сома қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілуге жатады.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттарына ағымдағы банктік шоттар мен депозиттердегі өтеу мерзімі 3 айға дейінгі қаражаттар жатады. Кредиттік мекемелердегі ақша қаражаттарының қаржылық жағдай туралы есептегі бастапқы өтеу мерзімі бір жылға дейін болып табылады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)

«Кері РЕПО» мәмілелері

Кері сату міндеттемесі бар келісімдер (бұдан әрі - «көрі РЕПО» мәмілелері) шегінде сатып алынған бағалы қағаздар «Ақша қаржаттары және олардың баламалары» бабы бойынша көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасының арасындағы айырма пайыздық кіріс болып табылады және тиімді сыйақы мөлшерлемесі адісін пайдаланып «көрі РЕПО» мәмілесінің қолдану мерзімінің ішінде қоса есептеледі. Егер кері сату міндеттемесі бар сатып алу шарттары бойынша сатып алынған активтер үшінші тараптарға сатылатын болса, бағалы қағаздарды кері қайтару міндеттемесі сатуға арналған міндеттеме ретінде көрсетіледі және әділ құн бойынша бағаланады.

Дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек қаржылық есептілікте күмәнді борыштар бойынша резервті шегере отырып, ұсынылған шоттың бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Күмәнді борыштар бойынша резервтер бөлігінде ХКЕС (IAS) 9 «Қаржы құралдары» талаптарына сәйкес болжалды құтілетін залалдар моделі қолданылады. Саудалық және басқа дебиторлық берешекке қатысты Компания стандартта көзделген оңайлатылған тәсілді қолданады - құнсыздануға резерв мөлшерін бүкіл мерзім ішіндегі құтілетін кредиттік залалдардың негізінде, қарыз алушылар мен жалпы экономикалық шарттарға тән болжалды факторларды ескере отырып түзетілген кредиттік залалдардың пайда болуының өз өткен тәжірибесіне сүйене отырып, бағалау резервтері матрицасын пайдалану арқылы есептейді.

Дебиторлық берешекке резерв дүркін-дүркін қайта қаралып тұрады және түзету қажет болған жағдайда оны ол туралы белгілі болған кезеңнің ішіндегі шығыс (кіріс) ретінде ескеріледі.

Компания күмәнді талаптар бойынша резервтерді ХКЕС (IAS) 9 «Қаржы құралдары» талаптарына сәйкес қаржылық есептілік жасалған қуні құрады.

Дебиторлық берешек бір жылдың немесе операциялық циклдың ішінде өтелуге тиіс ағымдағы берешекке және үзақ мерзімді берешекке бөлінеді.

Қорлар

Тауарлы-материалдық қорлар орташа салмақталған құн әдісі бойынша есепке алынады. Тауарлы-материалдық қорлар өзіндік құны немесе таза өткізу құны мәндерінің ең төменгісі бойынша бағаланған. Өзіндік құнға жеткізумен және қорларды ағымдағы күйге келтірумен байланысты жұмсалған шығыстар жатады. Тауарлы-материалдық қорларды өткізудің таза құны осындай өткізумен байланысты шығыстарды шегере отырып, болжалды өткізу бағасына негізделеді.

Резервтер

Компанияның өткен оқиғаның нәтижесінде пайда болған ағымдағы міндеттемесі (ағымдағы немесе тәжірибеден туындағыны) бар болған, осы міндеттемені өтев үшін талап етілетін экономикалық пайдалардың жылдыстауы ықтимал болып табылған және осындай міндеттеме сомасына сенімді бағалау алынуы мүмкін болған жағдайда резервтер танылады. Егер Компания резервтердің өтемін алуды көздең отыrsa, онда өтем жеке актив ретінде, бірақ өтемді алу күмән туғызбаған жағдайдаға тана танылады. Егер ақшаның уақытша құны әсері елеулі болып табылса, резервтер ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарығын, сондай-ақ мүмкіндігінше міндеттемеге жататын тәуекелдерді көрсететін салықтарды төлегенге дейінгі мөлшерлеме бойынша болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталады. Дисконттауды пайдалану кезінде белгілі бір уақыт өткеннен кейінгі резервтері үлғаю қаржылық шығыстар ретінде танылады.

Жалгерлік

Шартты жасасу кезінде Компания келісімнің жалгерлік болып табылатынын-табылмайтынын немесе жалгерлік белгілерінің бар-жоғын бағалайды. Басқаша айтқанда, Компания шарттың сәйкестендірілген активті пайдалануды өтемнің орнына белгілі бір уақыттың ішінде бақылау құқығын беретін-бермейтінін анықтайды.

Жалгер ретінде Компания

Компания қысқа мерзімді жалгерлік пен құны тәмен активтер далгерлігін қоспағанда, барлық жалгерлік шарттарын танудың және бағалаудың бірыңғай тәсілін қолданады. Компания базалық активтерді пайдалануға құқықты білдіретін жалгерлік тәлемдерді және пайдалану құқығы нысанындағы активтерді жүзеге асыруға қатысты жалгерлік бойынша міндеттемені таниды.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгемен)**

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Компания жалгерлік басталған күнгі (яғни базалық активтің пайдалануға қолжетімді болатын күнгі) пайдалану құқығы нысанындағы активтерді таниды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жиналған амортизация мен құнсызданданудан жиналған залалдарды шегерे отырып, жалгерлік бойынша міндеттемелерді қайта бағалауға түзету арқылы бастапқы құн бойынша бағаланады. Активтердің пайдалану құқығы нысанындағы бастапқы құнына жалгерлік бойынша танылған міндеттемелердің шамасы, жұмсалған бастапқы тікелей шығыстар және жалгерлік бойынша алынған ынталандыру төлемдерін шегере отырып жалгерлік басталған құні немесе осы құнға дейін жасалған жалгерлік төлемдер жатады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер келесі кезеңдердің ең қысқасының ішінде сзызықтық әдіспен амортизацияланады: жалгерлік мерзімі немесе активтерді пайдаланудың болжалды мерзімі. Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің сондай-ақ құнсыздануы тексеріледі.

Жалгерлік бойынша міндеттемелер

Жалдау мерзімі басталған құні Компания жалдау мерзімінің ішінде жүзеге асырылуға тиіс жалгерлік төлемдердің келтірілген құны бойынша бағаланатын жалдау бойынша міндеттемелерді таниды. Жалгерлік төлемдерге алынуға тиіс жалгерлік бойынша кез келген ынталандыру төлемдерін шегергендеңі бекітілген төлемдер (соның ішінде мәні бойынша бекітілген төлемдер), индекс пен мөлшерлемеге байланысты айнымалы жалгерлік төлемдер, және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленеді деп күтілетін сомалар жатады. Жалгерлік төлемдерге сондай-ақ Компанияның сатып алуға опциянды орындастырылуына сенімділік жеткілікті болса, сол опционды орындау бағасы, және, егер жалдау мерзімі Компанияның жалдауды тоқтатуға опционды әлеуетті орындастырынан көрсететін болса, жалдауды тоқтатуға айыппұл төлемдері жатады. Индекс пен мөлшерлемеге байланысты емес айнымалы жалгерлік төлемдер осында төлемдерді жүзеге асыруға алып келетін оқиға немесе жағдай басталған кезеңде шығыстар ретінде танылады (корларды өндіру үшін жұмсалатын жағдайларды қоспағанда).

Жалгерлік төлемдердің келтірілген құнын есептеу үшін Компания жалгерлік басталған күнгі қосымша қарыз қаржаттарын тарту мөлшерлемесін пайдаланады, себебі жалгерлік шарттыңа белгіленген пайыздық мөлшерлеме оңай анықтала алмайды. Жалдау басталған қүннен кейін жалдау бойынша міндеттемелердің шамасы пайыздардың қосып есептелуін көрету үшін үлғаяды және жүзеге асырылған жалгерлік төлемдерді көрсету үшін азаяды.

Қысқа мерзімді жалгерлік және құны төмен активтердің жалға алу

Компания өзінің қысқа мерзімді жалгерлік шарттарына (яғни жалдау басталған құні жалдау мерзімі 12 айдан аспайтын және базалық активтің сатып алуға опционы жоқ шарттарға) қысқа мерзімді жалгерлікке қатысты танудан босатуды қолданады. Сонымен қатар Компания құны төмен болып саналатын жалгерлік шарттарына құны төмен активтерді жалдауға қатысты танудан босатуды қолданады. Қысқа мерзімді жалгерлік және құны төмен активтерді жалдау бойынша жалгерлік төлемдер бүкіл жалдау мерзімінің ішінде сзызықтық әдіспен шығыстар ретінде танылады.

Жалға беруші ретінде Компания

Компанияның активті иеленумен байланысты барлық дерлік тәуекелдері мен пайдалары оның өзінде қалатын жалгерлік операциялық жалгерлік болып жіктеледі. Пайда болатын жалгерлік кіріс сзызықтық әдіспен бүкіл жалдау мерзімінің ішінде ескеріледі және өзінің операциялық сипатының себебінен пайда немесе залал туралы есепте түсімге қосылады. Операциялық жалгерлік шартын жасасу кезінде жұмсалған бастапқы тікелей шығыстар жалгерлікке берілген активтің баланстық құнына қосылады және жалдаудан түскен кірістің негізі сияқты негізбен бүкіл жалдау мерзімінің ішінде танылады. Шартты жалдау төлемі түсімнің құрамында ол алынған кезеңдегі түсімнің құрамында танылады.

Қаржы міндеттемелері

Қаржы міндеттемелері үшін санаттар бұрынғыдай қалады: әділ құн бойынша және амортизацияланған құн бойынша. Компанияның қаржы міндеттемелеріне саудалық және басқа кредиторлық берешек жатады.

Саудалық және басқа кредиторлық берешек

Саудалық кредиторлық берешек бастапқыда әділ құн бойынша көрсетіледі және кейіннен бастапқы құн бойынша бағаланады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Міндеттеме өтелген, күші жойылған немесе әрекет мерзімі аяқталған болса, қаржы міндеттемесін қаржылық жағдай туралы есепте тану тоқтатылады. Егер қолда бар қаржы міндеттемесі дәл сол кредитордың алдындағы басқа міндеттемеге айтарлықтай өзгеше шарттармен ауыстырылатын болса, немесе егер қолда бар міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерілген болса, мұндай ауыстыру немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тануды бастау деп ескеріледі, ал олардың баланстық құнындағы айырма жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Сауда-сатығы әр есеп беретін күні белсенді нарықтарда жүзеге асырылатын қаржы құралдарының әділ құны мәміле бойынша шығыстарды шегерусіз нарықтың белгіленген бағаларға немесе дилерлердің белгіліген бағаларына (ұзақ позициялар үшін сатып алуға белгіленген бағалар және қысқа позициялар үшін сатуға белгіленген бағалар) сүйеніп анықталады.

Сауда-сатығы белсенді нарықта жүзеге асырылмайтын қаржы құралдары үшін әділ құн бағалаудың тиісті әдістемелерін пайдаланып анықталады. Мұндай әдістемелерге бағаларды, коммерциялық негізде жақында әткізілген мәмілелерді, баламалы құралдардың ағымдағы әділ құнын пайдалану; дисконтталған ақша ағындарын талдау, немесе бағалаудың басқа да модельдері жатқызылуы мүмкін.

Бастапқы тану кезінде қаржы құралының әділ құнынан ең жақсы дәлелі - мәміле құны, яғни төленген немесе алынған өтемнің әділ құны болып табылады. Егер Компания бастапқы тану кезіндегі әділ құн мәміле бағасынан өзгеше деп анықтаса, және әділ құн осыған үксас активтің немесе міндеттеменің белсенді нарықа белгіленген ағымдағы бағаларымен расталмаса, және тек қана бақыланатын бастапқы деректерді пайдаланатын бағалау әдістеріне негізделмесе, қаржы құралы бастапқыда бастапқы тану кезіндегі әділ құн мен мәміле бағасының арасындағы айырманы кейінге қалдыру үшін түзетілген әділ құн бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін айырма пайданың немесе залалдың құрамында құралдың бүкіл қолданылуға жарамды мерзімінің ішінде, бірақ бағалаудың бастапқы деректермен толық расталатын немесе операция аяқталып қойған сәттен кешіктірмей тиісті тәртіппен көрсетіледі.

Табыс салығы

Табыс салығына ағымдағы және кейінге қалдырылған салық жатады. Табыс салығы басқа жиынтық кірістің құрамына кіргізілген баптарға жататын көлемін қоспағанда, пайдалар мен залалдарда көрсетіледі, және мұндай жағдайда ол басқа жиынтық кірістің құрамында танылады.

Ағымдағы табыс салығы Қазақстан Республикасының салықтық заңнамасына сәйкес есептеледі және салық салынатын пайдаға немесе ағымдағы және алдыңғы кезеңдердегі залалға қатысты мемлекеттік бюджеттеп төлеу немесе өтеу көзделіп отырған соманы білдіреді. Кейінге қалдырылған салық баланстық әдіспен ескеріледі және қаржылық есептілік мақсаттары үшін активтер мен міндеттемелердің және салық салу мақсаттары үшін анықталған міндеттемелердің баланстық құнынан арасындағы барлық елеулі уақыт айырмаларының салықтық әсерін көрсетеді. Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер есеп беретін күні қолданысқа енгізілген салықтық мөлшерлемелерге сүйене отырып, актив әткізілетін/қолданылатын немесе міндеттеме өтелеңін кезеңге қолдануға болатын салықтық мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

Салық салынатын базаны азайтатын айырмаларға және болашақ кезеңдерге ауыстырылған салықтық залалдарға қатысты кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер осындаш шегерімдер сомасына азайтылуы мүмкін болашақта салық салынатын пайданың алыну ықтималдығы жеткілікті болған жағдайда ғана танылады. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер тиісті салықтық жеңілдікті іске асры ықтималдығы жоқ көлемде азайтылады.

Жұмыскерлерге берілетін сыйақылар

Жұмыскерлерге берілетін сыйақыларға мыналар жатады: еңбекақы, әлеуметтік қамтамасыз етуге жарналар, жыл сайынғы төленетін демалыс ақысы және сырқаттанына байланысты төленетін демалыс, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында көзделген өтемақылар мен кепілдіктер, сыйлықақылар, сондай-ақ ақшалай емес нысандағы сыйақылар, және басқа да төлемдер сияқты жұмыскерлерге берілетін қысқа мерзімді сыйақылар.

Компания жұмыскердің көрсеткен қызметтерінің орнына төлеуге жататын жұмыскерлерге берілетін қысқа мерзімді сыйақылардың дисконтталмаған шамасын таниды.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Компанияның қызметі келесі негізгі жұмыстар мен қызметтер түрлерін орындаумен байланысты:

- ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы бірыңғай талаптарды, сондай-ақ ақпараттандырудың сервистік нұсқасын іске асыру ережелерін сақтауды қамтамасыз ету;
- жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді және «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым обектілерін сүйемелдеуді үәкілетті орган бекіткен тізбеке сәйкес жүзеге асыру;
- ақпараттық-коммуникациялық қызметтер каталогына сәйкес «электрондық үкімет» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымының негізінде мемлекеттік органдарға ақпараттық-коммуникациялық қызметтерді көрсету;
- мемлекеттік органдарға олардың ведомстволық бағынышты үйімдарына, жергілікті өзін өзі басқару органдарына, сондай-ақ үәкілетті орган анықтаған және мемлекеттік органдардың бірыңғай көлік ортасына қосылған басқа да ақпараттандыру субъектілеріне олардың электрондық ақпараттық ресурстары мен ақпараттық жүйелері және т.б. жұмыс істеп тұруы үшін байланыс қызметтерін көрсету.

Негізгі қызмет түрлеріне қатысты түсім белгілі бір уақыт кезеңінің ішінде (мерзімді негізде) танылады, себебі кезең ішіндегі түсімді тану үшін критерийлер орындалады, яғни сатып алушы бір уақытта Компания ұсынтын пайдаларды алады және тұтынады.

Компанияның сатып алушылармен жасасатын шарттарына, әдетте, бір ортақ уақыт негізінде көрсетілетін орындалуға жататын бір немесе бірнеше міндеттер жатады. Компанияның айнымалы өтемақының әсері жок, себебі шартта мәміле бағасының бір бөлігін бөлу қажет болатын орындалуға тиіс жекелеген міндеттер болып табылуы мүмкін басқа уәделер қарастырылаған (мысалы, сатып алушылардың ниеттестік бағдарламасы бойынша берілетін жүлделі үпайлар кепілдіктері).

Әдетте, Компания сатып алушылардан төлемдерді қызметтер көрсетілген соң алады. Сирек жағдайларда Компания қысқа мерзімді аванстық төлемдерді алады. ХҚЕС (IFRS) 15 қарастырылыған практикалық сипаттағы жеңілдікті пайдаланудың нәтижесінде, егер шартты жасасу кезінде Компания уәде берілген қызметті сатып алушыға табыстау мен сатып алушының мұндай қызметті төлеуінің арасындағы кезең бір жылдан аспайтын болса, Компания уәде берілген өтемақы сомасын қаржыландырудың елеулі компонентінің әсерін ескере отырып түзетпейді.

Шарт бойынша активтер

Шарт бойынша актив Компанияның сатып алушыға берген қызметтердің орнына өтемақы алуға құқығы болып табылады. Егер Компания қызметтерді сатып алушы өтемақыны төлегенге дейін немесе өтемақы сатуға тиіс болып табылатын өтемақыға айналғанға дейін табысталаса, онда шартты болып табылатын алынған өтемақыға қатысты шарт бойынша актив танылады.

Саудалық дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек Компанияның шартсыз (яғни мұндай өтем төлеуге жататын өтемге айналатын, уақыттың өтүі ғана себепшіл болған кездің басталуы) болып табылатын өтемге құқығын ұсынады. Қаржы активтеріне қатысты есеп саясаты ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» бөлімінде қаралған.

Шарт бойынша міндеттемелер

Шарт бойынша міндеттемелер - бұл Компанияның сатып алушыдан сол үшін өтемақы алатын (немесе алған) қызметтерін (тауарларын) сатып алушыға беру міндеті. Егер сатып алушы өтемақыны Компания қызметті сатып алушыға бергенге дейін төлесе, шарт бойынша міндеттеме төлемді жасаған кезде немесе төлем төленуге тиіс болған кезде (одан бұрын не болғанына қарай) танылады. Шарт бойынша міндеттемелер Компания шарт бойынша өз міндеттерін орындаған кезде түсім ретінде танылады.

Басқа кірістер және шығыстар

Басқа кірістерге активтердің есептен шығынан түскен кірістер, бағамдық айырмадан кірістер, басқа кірістер (айыппулдар, өсімпұлдар, қаржы активтері бойынша құнсызданудан болған залалды қалпына келтіруден түскен кірістер) түріндегі кірістер жатады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Шығыстар пайда болған сайын танылады және қаржылық есептілікте сол шығыстар жататын кезеңде, қоса есептегу әдісінің негізінде көрсетіледі. Шығыстарға кіріс алу үшін қажетті шығыстар (өзіндік құнға қосылатын шығыстар), жалпы және әкімшілік шығыстар, өткізу бойынша шығыстар, сыйақылар бойынша шығыстар, Компанияның әдеттегі қызметтің барысында пайда болатын басқа шығыстар жатады.

Жаржылық капитал

Кәсіпорындарды бірігу жағдайларын қоспағанда, үшінші тараптарға жаңа акцияларды шығарумен тікелей байланысты қызметтерін телеуге жұмсалған шығыстар, мешікті капиталдың құрамында осы эмиссияның нәтижесінде алынған соманың азаюы ретінде көрсетіледі. Алынған қаражаттардың әділ құнының шығарылған акциялардың номинал құнынан асып кету сомасы эмиссиялық кіріс ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттемелер ретінде танылады және есепті құнға капитал сомасынан есепті құнға дейін қоса алғанда жарияланған жағдайда ғана шегеріп тасталады. Дивидендтер туралы ақпарат есепті құнға дейін ұсынылған, сондай-ақ есепті құннен кейін, бірақ қаржылық есептілікті шығаруға бекіту құніне дейін ұсынылған немесе жарияланған жағдайда есептілікте ашылады.

Байланысты тараптар

Байланысты тараптарға Компанияның Жалғыз акционері, негізгі басқарушылық персонал және дауыс беруші акцияларының басым үлесі тікелей немесе жанама түрде Жалғыз акционерге немесе Компанияның негізгі басқарушылық персоналына тиесілі ұйымдар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын ұйымдар жатады (27-ескертпте).

Қаржылық есептілікті пайдаланушылар байланысты тараптардың арасындағы қарым-қатынастардың әсері туралы пікір қалыптастыру үшін осы байланысты тараптардың арасында операциялардың жүзеге асырылған асырылмағанына қарамастан бақылау бар болған жағдайларда Компанияда байланысты тараптардың арасындағы қарым-қатынастар туралы ақпарат ашылады.

Есепті құннен кейінгі оқиғалар

Есепті құннен кейінгі оқиғаларға есеп беретін күн мен қаржылық есептілікті шығаруға бекіткен құннің арасында орын алатын жағымды және жағымсыз оқиғалар жатады. Есепті жыл аяқт алғаннан кейін басталған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер маңызды болса, қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер қаржылық есептілікте танылмайды. Мұндай міндеттемелер туралы деректер экономикалық пайдаларды құрайтын ресурстарды жылыстау ықтималдығы төмен болатын жағдайларды қоспағанда, қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

Шартты активтер қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Осындағы активтермен байланысты экономикалық пайдаларды алу ықтималдығы бар болған жағдайда көрсетілген активтер туралы деректер ескертпелерде ашылады.

Есеп саясатындағы және ақпаратты ашу қағидаларындағы өзгерістер

Есеп саясаты ХКЕС стандарттары талап еткен жағдайда ғана немесе егер өзгерістер Компанияның қаржылық жағдайы, қызмет нәтижелері және ақша қаражаттарының қозғалысы туралы сенімдірек ақпарат алуға мүмкіндік берсе ғана өзгеріліуі мүмкін.

Жіктедегі өзгерістер

2019 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы есеп ағымдағы жыл форматында ұсынылуы үшін қайта қаралды.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)

2019 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есептілікке әсер келесі түрде көрсетілген:

	2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (шығарылған есептілікке сәйкес)	Қайта жіктеу	2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (түзетілді)
Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	5,043,391	17,972,706	23,016,097
Кредиттік мекемелердегі қаражаттар	17,972,706	(17,972,706)	-
Барлығы	23,016,097	-	23,016,097

2019 ж. 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы ақша қаражаттырының қозғалысы туралы есепке әсер ету келесі түрде ұсынылған:

	2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (шығарылған есептілікке сәйкес)	Қайта жіктеу	2019 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (түзетілді)
Операциялық қызметтөн түскен ақша қаражаттының таза сомасы			
Несиелік үйымдарға банкілік салымдар	3,703,383	(100,382)	3,603,001
Банкілік салымдарды алу	(812,533,000)	812,533,000	-
Материалдық емес активтерді сатып алу	817,158,912	(817,158,912)	-
Негізгі құралдарды сатып алу	(1,201,803)	-	(1,201,803)
Ұзақ мерзімді қаржылық инвестицияларды жабу	(2,430,518)	-	(2,430,518)
	5,382	-	5,382
Инвестициялық қызметтөн түскен ақша қаражаттының таза сомасы	998,973	(4,625,912)	(3,626,939)
Қаржылық қызметтөн түскен ақша қаражаттының таза сомасы	(2,761,602)	-	(2,761,602)
Ақша қаражаты және оның баламаларының таза өзгеруі	1,940,754	(4,726,294)	(2,785,540)
Жыл басындағы ақша қаражаты және оның баламалары	3,128,279	22,699,000*	25,827,279
Жыл соңындағы ақша қаражаты және оның баламалары	5,043,391	17,972,706**	23,016,097

* 31 желтоқсан 2018 ж. қысқа мерзімді депозиттер сомасы

** 31 желтоқсан 2019 ж. қысқа мерзімді депозиттер сомасы

Eсептік бағалаулардағы өзгерістер

Есептік бағалаулардағы өзгерістер ағымдағы кезеңге немесе ағымдағы және болашақтағы кезеңдерге ғана әсер етуі мүмкін. Есептік бағалаулардағы өзгерістердің нәтижелері пайдалар мен залалдар туралы есептің бүрін көрсетілген есептік мәндер ескерілген жіктеу баптарына енгізілу керек.

Есептік бағалаулардағы ағымдағы кезеңде айтартықтай әсер ететені немесе айтартықтай әсері келесі кезеңдерде күтілетін өзгерістердің сипаты мен мәні ашылуға тиіс. Егер сандық бағалауды жүзеге асыру іс жүзінде мүмкін болмаса, бұл дерек ашылу керек.

4. МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР ЖӘНЕ БАҒАЛАУЛАРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ НЕГІЗГІ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Кәсіби пайымдауларды, бағалауларды және жорамалдарды пайдалану

Қаржылық есептілікті ХҚЕС сәйкес дайындау Компания басшылығынан кәсіби пайымдауларды, жорамалдарды және есептік бағалауларды пайдалануды талап етеді. Бұл жорамалдар мен бағалаулар есептілікте келтірілетін активтер мен міндеттемелердің сомаларына, сондай-ақ қаржылық есептілікті дайындау күнгі шартты активтер мен міндеттемелер бойынша ақпараттың ашылуына және есептілікте келтірілген есепті кезең ішіндегі пайдалар мен залалдар сомаларына әсер етеді.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Накты нәтижелер бұл бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін. Ең елеулі бағалаулар қаржы активтерін тануға және олардың құнсыздануына, жалгерлік шарттары бойынша мерзім мен мөлшерлемені анықтауға, сенімгерлік басқару шартына қатысты саясатқа, әзірлеу шығыстарына, негізгі құралдардың, материалдық емес активтердің қызмет мерзімдеріне, кейінге қалдырылған салықтар, салық салу және салықтар бойынша бағалау міндеттемелерінің шамасын анықтауға қатысты.

Компанияның жорамалдары мен бағалаулары қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолында болған бастапқы деректерге негізделген. Алайда болашаққа қатысты ағымдағы мән-жайлар мен жорамалдар нарықтық өзгерістердің немесе Компанияның бақылауына түспейтін мән-жайлардың себебінен өзгеруі мүмкін.

Бағалаулар және олармен байланысты жорамалдар мерзім сайын қайта қаралып тұрады. Бағалаулардағы өзгерістер егер өзгеріс тек осы кезеңнің ішінде әсер ететін болса бағалау қайта қаралған кезеңде немесе өзгеріс жататын кезеңде және, егер өзгеріс ағымдағы да, болашақтағы да кезеңдерге әсер ететін болса, болашақ кезеңдерде көрсетіледі.

Есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша келесі қаржылық жылдағы активтер мен міндеттемелер сомаларының айтарлықтай түзету тәуекелімен байланысты оқиғалардың болашақта дамуына қатысты негізгі жорамалдар мен бағалаулар және негізгі белгісіздік көздері төменде қарастырылған:

Қаржы активтерін тану және олардың құнсыздануы

Компания қаржы активтерінің құнсыздануы бойынша резервті есептеу кезінде ХКЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» талаптарына сәйкес күтілетін кредиттік залалдар моделін қолданады.

Саудалық және басқа дебиторлық берешекке қатысты Компания стандартта көзделген оңайлатылған тәсілді қолданы және бүкіл мерзім ішіндегі кредиттік залалдарды есептеді. Компания қарызы алушыларға тән болжалды факторларды және жалпы экономикалық жағдайларды ескере отырып түзетілген кредиттік залалдардың пайда болуының өз бұрынғы тәжірибесіне сүйеніп, бағалау резервтері матрицасын пайдаланды. 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздану бойынша резервтер: 6,036 мың теңге мөлшерінде (2019 ж. 31 желтоқсанда: 3,423 мың теңге) саудалық дебиторлық берешек бойынша танылды. (14-ескертпе). Резерв мөлшерінің аз болуын Компанияның негізгі тапсырыс берушілерінің республикалық бюджеттен қаржыландырылатын, және, сәйкесінше, кредиттік тәуекелі төмен Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары болып табылатынымен түсіндіруге болады.

Кредиттік мекемелердегі есеп айрысу және депозиттік шоттардағы ақша қаражаттарының құнсыздануына қатысты Компания кредиттік тәуекелдерді талдауды және құнсызданудан болған залалдарды қаржы активтері болатын кезеңдерге қарай есептеуді көздейтін жалпы тәсілді қолданы. ХКЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» бойынша резервтерді есептеу әдістемесіне» сәйкес жасалған есептеулердің негізінде Компания 2020 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік мекемелердегі есеп айрысу шоттарына орналастырылған ақша қаражаттарының құнсыздануы бойынша 11,059 мың теңге (2019 ж.: 30,117 мың теңге) мөлшеріндегі резервті таныды (12-ескертпе).

2019 ж. Компания басшылығы кредиттік мекемелерде депозиттерде орналастырылған ақш қаражаттарына қатысты құнсыздану бойынша резервтерді тану/танымауға қатысты бағалауды қайта қарады: депозитті жапқан соң Компания дереу келесі мерзімге депозит ашатындықтан кредиттік мекемелердегі депозиттік шоттардағы ақша қаражаттарына қатысты кредиттік тәуекел сақталып қалады. 2020 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық есептілікте атальған активтер бойынша 45,923 мың теңге (2019 ж.: 101,294 мың теңге) мөлшерінде құнсыздану бойынша резерв танылды (12-ескертпе).

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын ұзақ мерзімді қаржы активтерінің (облигациялар) ағымдағы құны

2017 ж. қарашада ҚР Ұлттық Банкі ҚР Үкіметімен және, үшінші тарап, «Қазақмыс» корпорациясы ЖШС-мен бірлесіп, «RBK» банкі АҚ қаржылық жағдайын жақсарту жөніндегі шекті келісім жасасты. Үкіметтің 2017 ж. 7 қарашадағы Қаулысына сәйкес 2017 ж. 27 желтоқсанда «RBK» банкі АҚ-на баланстық құны 364,189 мың теңгені құрайтын банктік салындары «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-ң 1 теңге номиналдық құны 1 теңгеге тең, жылдық 0,01% пайыздық мөлшерлемесімен 15-жылдық купондық облигацияларына айырбасталды. «Қазақмыс» корпорациясы серіктестігіне 100,119 мың теңге шегіндегі соманы 5 жылдан кейін өтейтін кепілдік (бұдан әрі - Кепілгер) берілді. Кепілдіктің шарттары:

- Кепілгердің максималды жауапкершілігі 100,119 мың теңге сомасынан аспайды;
- Кепілдік бойынша талап облигацияларды орналастырған күннен кейін 5 жыл өткен соң барлық облигация ұсташылар «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-нен кемінде 122,000,000 мың теңге жалпы сомасын алады;
- Кепілгердің максималды жауапкершілігінің мөлшері барлық облигация ұсташылардың көрі төлеп алу сомасынан тыс алған 72,000,000 мың теңге мөлшеріндегі облигацияларды көрі төлеп алу сомасына азайтылады (пропорционалды негізде).

Анықтама: «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-ң орналастырылған облигацияларының жалпы сомасы 335,000,000 мың теңгені құрайды.

Есепті қуні «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-нен алғынған ақша қаражаттарының жалпы сомасы облигацияларды төлеп алудың нәтижесінде 364,189 мың теңге берешек сомасынан 16,525 мың теңгені (2019 ж.: 5,382 мың теңгені) құрады. Есепті қунге жасалған қаржылық есептілікте 255,536 мың теңге (2019 ж.: 255,535 мың теңге) мөлшерінде құнсыздануға резерв танылды.

Осы қаржылық есептілікте ұзақ мерзімді активтер (облигациялар) жылдық 11% дисконттау мөлшерлемесін пайдаланып, күтілетін ақша ағындарының дисконтталған құны бойынша көрсетілген. (13-ескертпе).

Болашақтағы облигацияларды мерзімінен бұрын өтегендегі мен сомаларына, эмитенттің не Кепілгердің, Компанияның ақша қаражаттары мен банктік салындары орналастырылған кредиттік мекеменің кредиттік рейтингісіне немесе қаржылық жағдайына қатысты кез келген взгерістер қаржы активтерінің баланстық құнын бағалауға әсер тигізуі мүмкін. Басшылық жоғарыда көрсетілген активтермен байланысты ықтимал тәуекелдерге қатысты қолжетімді ақпаратты талдайды.

Жалгерлікті ұзартуға опционы немесе тоқтатуға опционы бар шарттар бойынша жалгерлік мерзімін анықтау - Компания жалгер ретінде

Компания жалдау мерзімін оның орындалатынына сенімділік жеткілікті болса, жалдауды ұзартуға опцион қарастырылған кезеңдері немесе, егер оның орындалмайтынына сенімділік жеткілікті болса, жалдауды тоқтатуға опционы қарастырылған кезеңдері бар, мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын мерзім ретінде анықтайады.

Компанияның мерзімі бір жылдан асатын жер телімдерін жалдау шарттары, сондай-ақ жалдауды тоқтатуға опционнан құралатын бірнеше құрал-жабдықтарды жалдау шарттары бар. Компания пайымдауды жалдауды тоқтатуға опционды орындағанда жеткілікті сенімділігінің бар-жоғын бағалау үшін пайдаланады. Бұл ретте ол опциондардың кез келгенін орындау үшін экономикалық ынтаның пайда болуына алып келетін барлық орынды факторларды ескереді. Жалгерлік басталған күннен кейін елеулі оқиға пайда болған немесе Компанияның бақылауына жататын және оның жалдауды тоқтатуға опционды орындау (немесе орындау) Компанияның қабілетінен әсер ететін мән-жайлар өзгерген (мысалы, жалға алғынған мүлкіті айтарлықтай жетілдіру немесе жалға алғынған активті Компания қажеттіліктеріне сай айтарлықтай бейімдеу) жағдайда жалдау мерзімін қайта бағалайды.

Компания мерзімі 4 жылға дейінгі құрал-жабдықтарды жалдау шарттары бойынша мерзімді анықтау кезінде жалдауды тоқтатуға опционды ескерген жоқ. Жалдауды тоқтатуға опцион қарастырылған кезеңдерді Компания жалдау мерзімін анықтау кезінде олардың орындалатынына жеткілікті сенімділік бар болған жағдайдаға ғана ескереді. Жалға алғынған құрал-жабдықтар шарттық міндеттемелерді орындау үшін Компанияның өндірістік қуаттарын қамтамасыз ету үшін қажет. Қазіргі кезде бұл активтерді өндірістік үдеріске айтарлықтай жағымсыз әсер тигізусіз оңай ауыстыру мүмкіндігі жоқ.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

20-ескертпеде жалгерлік мерзімін анықтау кезінде ескерілмеген жалгерлікті тоқтатуға опциондары бар жалгерлік шарттары туралы толық ақпарат келтірілген.

Жалгерлік - қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемесін анықтау

Компания жалгерлік шартында келісілген пайыздық мөлшерлемені оңай анықтай алмайды. Сондықтан ол қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемесін пайдаланады - бұл Компанияның үқсас мерзімге және үқсас қамтамасыз етумен құны үқсас экономикалық жағдайлардағы пайдалану құқығы нысанындағы активтің құнына үқсас активті алу үшін қажетті қарыз қаражаттарын алу кезінде қолданатын мөлшерлемесі. Осылайша, егер бақыланатын мөлшерлемелер болмаса, есептік бағалаударды талап етеді. Компания қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемесін бақыланатын бастапқы деректерді пайдалана отырып - Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің жалгерлік басталған құнгі статистикалық деректерінің мәліметтері бойынша анықтайды.

Мұлікті сенімгерлік басқару шарты

Компанияға 07.11.2019 ж. №2/38 Шарттың негізінде төлеп алу құқығының 5 (бес) жылдық мерзімге Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэрофарыш өнеркәсібі министрлігінің «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарының электрондық құжат айналымы бірыңғай жүйесі» мемлекеттік ақпараттық жүйесі сенімгерлік басқаруға берілген. Баланстық құны 105,254 мың теңгені құрайтын «ЭҚАБЖ» бағдарламалық өнімінен және баланстық құны 2,128 мың теңгені құрайтын лицензиялық бағдарламалық жасақтамадан құралатын мүлік 2019 ж. 15 қарашада Компанияға табысталды. Жасалған сенімгерлік басқару шартының аясында Компания мемлекеттік органдарды платформаны ауыстыру арқылы бұлтты құжат айналымына аударуға міндеттенеді. Меншік құқықтары Компанияға ауыспайтындықтан, Басшылық осы шарттың аясында алынған активтерді қаржылық есептілікте көрсетпей, баланstan тыс шоттарда ескеру туралы шешім қабылдады.

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі

Компания негізгі құралдар мен амортизацияланатын материалдық емес активтердің қалған пайдалы қызмет мерзімін, кемінде, әр қаржылық жылдың соңына қарай бағалайды және егер күтілген болжамдар өзгеріске жасалған алдыңғы бағалаудардан өзгеше болса, МСБУ 8 «Есептік бағалаудардағы өзгерістің есеп саясаты және қателер» сәйкес есептік бағалаудардағы өзгерістер ретінде ескереді. Бұл қателер негізгі құралдардың, материалдық емес активтердің және жиынтық кіріс туралы есепте танылған тозудың баланстық құнының сомасына елеулі асер етуі мүмкін.

Әзірлеуге жүмсалған шығыстар

Әзірлеуге жүмсалған шығыстар Компанияның есеп саясатына сәйкес капиталданырылады. Шығыстардың бастапқы капиталданырылуы басшылықтың технологиялық және экономикалық жүзеге асуышылықтың, әдетте, жобаларды жүзеге асырудың белгіленген моделіне сәйкес жоба белгілі бір кезеңге жеткен кезде шалдықыш болады деген пайымына негізделген. Капиталданырылуы мүмкін сомаларды анықтау үшін басшылық жобадан күтілетін ақша ағындарына, дисконттау мөлшерлемелеріне және пайда алушың күтілетін мерзіміне қызысты жорамалдарды қабылдайды. 2020 ж. 31 желтоқсандығы жағдай бойынша капиталданырылан шығыстардың баланстық құны 41,603 мың теңгені құрады (2019 ж.: 16,103 мың теңгені) (21-ескертп). Бұл сомаға мемлекеттік бюджетінен қызыметтерді көрсету үшін әзірленетін және Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджетінен қаржыландырылатын Инвестициялық жобаларды әзірлеуге инвестициялар жатады.

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы

Әрбір есептің күні Компания активтердің ықтимал құнсыздану белгілерінің болуын анықтайды. Егер ондай белгі бар болса, Компания активтің өтелеңін құнын есептейді. Активтің өтелеңін құны - бұл келесі шамалардың ең жоғарғысы: активтің немесе ақша ағындарын туыннататын бөлімшениң сату шығыстары мен активті пайдаланудан болған құндылық шегерілген әділ құны. Өтелеңін күн актив басқа активтер немесе активтер топтары туыннататын ағындардан көбінесе тәуелсіз болатын ақша қаражаттарының ағындарын туыннатпайтын болса ғана жеке актив үшін анықталады. Егер активтің баланстық құны оның өтелеңін құнынан асып кетсе, актив құнсызданған болып есептеледі және өтелеңін құнға дейін шығынға жазылады. Пайдалану құнын бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары ақшаның уақытша құнның ағымдағы нарықтық бағаларын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін салық салуға дейінгі дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып, ағымдағы құнға дисконтталауды.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)

2020 және 2019 жж. 31 желтоқсанға дейін Компания қаржылық емес активтердің құнсыздануының ешқандай белгілірі жоқ екенін анықтады.

Кейінге қалдырылған салықтар

Компания Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес есепті кезең аяқталғаннан кейін ғана корпоративтік табыс салығын есептеу мен төлеу міндеттемесін анықтайды. Кейінге қалдырылған салық есептілік күнінде активтер мен міндеттемелердің салықтық базалары мен қаржылық есептілік мақсатында олардың баланстық құны арасындағы уақытша айырмашылықтарды анықтау арқылы бухгалтерлік баланс әдісі бойынша есептеледі. Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны әр есепті күнге қайта қаралады. Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерін бағалаудағы өзгерістер жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі.

Салық салу және салықтар бойынша бағалау міндеттемелері

Салықтық тәуекелдерді бағалау кезінде басшылық ықтимал салалар ретінде Компания дау келтіре алмайтын немесе қосымша салықтарды салық органдары қоса есептеген жағдайда нәтиже шығатында қарсылық келтіре алмаймын деп санайтын салықтық заңнаманы сақтамау салаларын қарастырады. Мұндай анықтама елеулі пайымдауларды шығаруды талап етеді және салықтық заңнама мен нормативтік-құқықтық актілердегі өзгерістердің, өз шешімін күтіп тұрған салықтық талқылаулар бойынша күтілетін нәтижелерді анықтаудың, және салықтық органдар жүзеге асыратын сәйкестіктің тексерудің нәтижесінде өзгеруі мүмкін.

5. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІ ӨТКІЗУДЕН ТҮСКЕН КІРІСТЕР

Түсім туралы егжей-тегжейленген ақпарат келесі кестеде келтірілген:

	2020 ж.	2019 ж.
Сүйемелдеу, әкімшілендіру, жүйелік-техникалық қызмет көрсету, хостинг, Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялық және аэроғарыш өнеркәсібі Министрлігіне байланысты үйымдастыру қызметтерін көрсету	32,397,669	34,228,809
Компьютерлік жасақтаманы техникалық қолдау және ақпараттық жүйелерді сүйемелдеу	8,924,368	6,085,296
КР ҚМ-не, Қазынашылық Комитетіне, КР ҰБ-не көрсетілген жүйелік-техникалық қызметтер	873,921	573,182
Басқа	1,372,707	497,674
Жиынтық	43,568,665	41,384,961

Өткізуден түсken түсімді ақпараттық қызметтерді, жүйелік-техникалық қызметтерді, байланысты үйымдастыру қызметтерін және т.б. көрсетуден түсken түсім құрайды. Қызметтер Қазақстан Республикасының аумағында көрсетіледі, Тапсырыс берушілермен шарттар қазақстандық валютамен көрсетіледі. Негізгі тапсырыс берушілер Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары болып табылады.

Түсімді тану мерзімдері

	2020 ж.	2019 ж.
Түсім бүкіл уақыт кезеңінің ішінде танылады	43,568,665	41,384,961
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімнің жиынтық	43,568,665	41,384,961

Шарттар бойынша қалдықтар

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Саудалық дебиторлық берешек (14-ескертпе)	220,800	179,189
Келісімшарттық міндеттемелер	14,614	13,177

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мын қазақстандық теңгемен)

Саудалық дебиторлық берешекке қатысты пайыз есептеле мейді, себебі оны өтеу мерзімі, әдетте, тиісті күжаттарды бекіткеннен кейінгі 30 күнтізбелік күнді құрайды. 2020 ж. 31 желтоқсан күнгі жағдай бойынша саудалық дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік залалдарға қатысты бағалау резерві 6,036 мын тенге (2019 ж. 31 желтоқсанда 3,423 мын тенге) сомасында танылды (14-ескертпе).

Келісімшарттық міндеттемелер Компанияның шарт бойынша міндеттемелерін орындауға және есепті күннен кейін қызметтерді сатып алушыға беретін негіз болатын шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелерді білдіреді.

Компанияның орындалуға тиіс қалған міндеттер туралы ақпаратты ашуға қатысты практикалық сипаттағы жөнілдіктерді пайдалануының себебі, Компанияның сатып алушылармен жасасқан шарттарының бастанқы күтілетін әрекет мерзімі бір жылдан аспайды.

6. ӨТКІЗІЛГЕН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

	2020 ж.	2019 ж.
Байланыс қызметтері		
Еңбекақы және онымен байланысты салықтар	17,244,288	19,536,582
Тозу және амортизация (19, 21 ескертпелер)	6,828,095	6,932,784
Активті пайдалану құқығының амортизациясы (20-ескертпе)	2,275,994	1,941,545
Жалдауға жұмсалған шығыстар (20-ескертпе)	1,492,284	199,297
ББО қызметтері	944,527	1,079,903
Лицензиялық бағдарламалық жасақтаманы жалға алу	815,126	207,408
Пайдаланылмаған демалыстар, сыйлықақылар және олармен байланысты салықтар бойынша резервке қатысты шығыстар	617,847	515,123
Техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер	589,400	554,010
Коммуналдық қызметтер	370,413	224,165
Іссапар шығыстары	225,131	222,879
Материалдар	146,807	211,488
Сақтандыруға жұмсалған шығыстар	116,800	170,869
Персоналды оқыту	116,645	231,975
Консультациялық және ақпараттық қызметтер	94,563	83,455
Басқа шығыстар	10,490	9,753
	1,672,472	1,426,845
Жиыны	33,560,882	33,548,081

7. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

	2020 ж.	2019 ж.
Еңбекақы және онымен байланысты салықтар	912,593	874,202
Жалдауға жұмсалған шығыстар (20-ескертпе)	103,802	104,664
Пайдаланылмаған демалыстар, сыйлықақылар және олармен байланысты салықтар бойынша резервке қатысты шығыстар	115,257	39,930
Көлік шығыстары	30,238	30,363
Тозу және амортизация (19, 21 ескертпелер)	26,861	25,077
Материалдар	15,490	17,405
Іссапар шығыстары	6,913	23,983
Аудиторлық және консультациялық шығыстар	6,050	9,000
Персоналды оқыту	5,878	6,635
Әлеуметтік-мәдени, спорттық іс-шараларды жүргізуге жұмсалған шығыстар	3,343	57,502
Басқа шығыстар	70,419	134,516
Жиыны	1,296,844	1,323,277

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

8. БАСҚА КІРІСТЕР ЖӘНЕ ШЫҒЫСТАР

	2020 ж.	2019 ж.
Ақша қаржаттары және оның баламалары бойынша резервті түзету (12-ескертпе)	131,411	-
Айыппұлдар, есімпұлдар, тұрақсыздық айыптары	104,892	42,467
Алдыңғы кезеңдер үшін КТС бойынша айыппұл бойынша резервті түзету (24-ескертпе)	47,068	-
Құнсызданудан болған залалды қалпына келтіруден түскен кіріс (18-ескертпе)	8,054	7,458
Активтердің есептен шығынан болған кіріс	7,922	19,696
Құнсызданудан болған залалды қалпына келтіруден түскен кіріс	6,317	-
Басқа	10,271	14,181
Жиыны	315,935	83,802
Бағалау міндеттемелерін құру бойынша шығыстар	(26,702)	(131,311)
Қаржы құралдарының құнсыздануынан болған шығыстар	(56,982)	(126,494)
Активтердің есептен шығынан болған шығыстар	(12,633)	(11,414)
Қаржылық емес құралдардың құнсыздануынан болған шығыстар (15-ескертпе)	(6,305)	(10,775)
Дебиторлық берешектің құнсыздануы бойынша шығыстар	(4,454)	-
Резервті құру және сенімсіз талаптарды шығынға жазу бойынша шығыстар	-	(2,920)
Басқа шығыстар	(6,239)	(20,759)
Жиыны	(113,315)	(303,673)

9. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

	2020 ж.	2019 ж.
Депозиттер бойынша қоса есептелген сыйақылар бойынша кірістер (13-ескертпе)	968,586	959,877
Облигациялар бойынша қоса есептелген купондық сыйақы (13-ескертпе)	34	35
Амортизацияланатын активтер бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша кері дисконт (18-ескертпе)	16,524	7,255
Жиыны	985,144	967,167

10. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫСТАР

	2020 ж.	2019 ж.
Ұзақ мерзімді жалгерлік бойынша сыйақылар (20-ескертпе)	589,981	86,365
Жиыны	589,981	86,365

11. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

	2020 ж.	2019 ж.
Есепті кезеңнің ішіндегі ағымдағы салық бойынша шығыс	2,311,426	1,672,656
Кейінге қалдырылған салық бойынша (үнем)/шығыс	(362,191)	184,590
Жиыны	1,949,235	1,857,246

Алынатын салықтардың мөлшері Қазақстан Республикасында қолданылатын салық салу мөлшерлемелеріне сәйкес есептеледі. Компания Қазақстан Республикасында тіркелгендейтін, табыс салығының мөлшерлемесі 2020 ж. 20% құраган (2019 ж.: 20%).

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

Төменде салық салуға дейін пайдаға қолдануға болатын корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстарды салыстырып тексеру келтірілген:

	2020 ж.	2019 ж.
Салық салуға дейінгі пайда	9,294,686	7,139,736
Нормативтік мөлшерлеме, %	20%	20%
Нормативтік мөлшерлеме бойынша пайдаға салынатын салық	<u>1,858,937</u>	<u>1,427,947</u>
Басқа шегерілмейтін шығыстар	(271,893)	429,299
Уақыт айырмаларын бағалаудың өзгеруі	362,191	-
Бір жыл ішіндегі салық бойынша шығыс	<u>1,949,235</u>	<u>1,857,246</u>
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша актив	2020 ж.	2019 ж.
Жұмыскерлерге қатысты бағалау міндеттемелері	157,760	9,666
Дебиторлық берешектің құнсыздануы бойынша резерв	1,207	522
Көрлардың құнсыздануы бойынша резерв	3,979	(1,124)
Бағалау міндеттемелері бойынша резерв	5,340	2,998
Жалгерлік	90,586	83,034
Салықтар және аударымдар	<u>2,881</u>	<u>(1,289)</u>
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтің жиыны	<u>261,753</u>	<u>93,807</u>
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	<u>(543,281)</u>	<u>268,384</u>
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелердің жиыны	<u>(543,281)</u>	<u>268,384</u>
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза міндеттемелер	<u>(281,528)</u>	<u>362,191</u>
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша қозғалыс төмендегідей көрсетілген:	2020 ж.	2019 ж.
1 қаңтарда	643,719	459,129
Пайдалар және залалдар туралы есепте танылған	(362,191)	184,590
31 желтоқсанда	<u>281,528</u>	<u>643,719</u>

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

12. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж. (қайта есептелді)
Банкілік депозиттер	14,800,000	18,074,000
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ты ағымдағы шоттардағы ақша қаражаттараты, теңгемен	1,861,379	5,017,645
Бастапқы мерзімі үш айдан төмен сатып алу және кері сату шарттары («кері репо») - кредиттік рейтинг берусіз	5,998,328	-
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ты ағымдағы шоттардағы ақша қаражаттараты, АҚШ долларымен	-	55,858
Жинақ шоттарындағы ақша қаражаттараты	1,672	-
«Банк Центркредит» АҚ ағымдағы шоттарындағы ақша қаражаттараты, теңгемен	5	-
Құнсызданудан болған залалға бағалау резерві	<u>(56,982)</u>	<u>(131,411)</u>
	<u>22,604,397</u>	<u>23,016,097</u>

«Standard & Poor's» халықаралық рейтингтік агенттігінің деректері бойынша аталған банктердің рейтингісі 29-еңкертпеде келтірілген Компанияның ақша қаражатына тапшылығына байланыста банкілік депозиттер теңгеге номиналды және әр-түрлі мерзімге орналастырылады (3 айға дейін). Бұндай депозиттерге сыйақы жылдық 7,00%-дан 10%-ға дейін мөлшерлеме бойынша есептеледі (2019 ж.: жылдық 7,75%-ден 10%-ға дейін мөлшерлеме). Қаржылық табыс банкілік депозиттер бойынша алышатын сыйақыдан тұрады. Төмендегі кестеде 31 желтоқсан 2019 және 2020 жж. бойынша банкілік депозиттер көрсетілген.

	Орналастыру мерзімі	Пайыздық мөлшерлеме	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
«БанкЦентрКредит» АҚ	3 ай	9%	-	5,187,000
«БанкЦентрКредит» АҚ	1 ай	8,25%	3,400,000	-
«Jysan Bank» АҚ	1 айға дейін	8%	2,300,000	-
«ForteBank» АҚ	1 айға дейін	8,25%	3,400,000	-
«АТФ Банк» АҚ	3 ай	10%	-	5,000,000
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	1 айға дейін	7,50%	5,700,000	4,187,000
«ForteBank» АҚ	1 айға дейін	8,25%	-	3,700,000
Барлығы			14,800,000	18,074,000

2019 ж. Компания басшылығы кредиттік мекемелерде орналастырылған ақша қаражаттарының құнсыздануы бойынша резервтерді тануға/танымаяға қатысты бағалауды қайта қарады: Компания депозитті жапқан соң дерек келесі мерзімге жаңа депозит ашатындықтан, кредиттік мекемелердегі депозиттік шоттардағы ақша қаражаттарына қатысты кредиттік тәуекел сақталып қалады.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттарының құнсыздануынан болған залалдарға резервтің қозғалысы төмендегідей көрсетілген:

	2020 ж.	2019 ж.
1 қаңтарда	131,411	4,916
Есептелді	56,982	131,411
Түзетілді	<u>(131,411)</u>	<u>(4,916)</u>
31 желтоқсанда	56,982	131,411

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәнгемен)

13. БАСҚА ДА АҒЫМДАҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

2020 және 2019 жж. ішіндегі депозиттер бойынша банктар қимасындағы қоса есептелген және төленген сыйақылар және облигациялар бойынша сыйақылар төмендегідей көрсетілген:

	2020 ж. 1 қантарда	Қоса есептелді (9-ескертпе)	Төленді	Банктің комис- сиясы	Ұсталған КТС	2020 ж. 31 желтоқсанда
«БанкЦентрКредит» АҚ	22,037	228,844	(211,290)	-	(37,286)	2,305
«АТФ Банк» АҚ	5,123	217,370	(189,888)	-	(32,605)	-
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	-	225,571	(191,735)	-	(33,836)	-
«ForteBank» АҚ	837	264,112	(219,295)	(31)	(38,706)	6,917
«Еуразиялық банк» АҚ	-	22,259	(18,920)	-	(3,339)	-
Репо бағалы қағаздары	-	9,918	-	-	-	9,918
«Jysan Bank» АҚ	-	511	-	-	-	511
«DSFK «ДСФК» арнайы қаржы компаниясы» ЖШС	-	35	(30)	-	(5)	-
Жиыны	27,997	968,620	(831,158)	(31)	(145,777)	19,651

	2019 ж. 1 қантарда	Қоса есептелді (9-ескертпе)	Төленді	Банктің комис- сиясы	Ұсталған КТС	2019 ж. 31 желтоқсанда
«БанкЦентрКредит» АҚ	19,890	287,383	(245,433)	-	(39,803)	22,037
«АТФ Банк» АҚ	72	138,175	(112,398)	-	(20,726)	5,123
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	5,187	204,981	(178,643)	-	(31,525)	-
«ForteBank» АҚ	1,106	190,565	(162,169)	(40)	(28,625)	837
«Еуразиялық банк» АҚ	-	138,773	(117,957)	-	(20,816)	-
«DSFK «ДСФК» арнайы қаржы компаниясы» ЖШС	-	35	(30)	-	(5)	-
Жиыны	26,255	959,912	(816,630)	(40)	(141,500)	27,997

«Standard & Poor's» халықаралық рейтингтік агенттігінің деректері бойынша банктік депозиттер орналастырылған банктердің рейтингісі 29-ескертпеде көлтірілген

14. САУДАЛЫҚ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Саудалық дебиторлық берешек	226,836	182,983
Құнсызданудан болған залалдарға бағалау резерві	(6,036)	(3,423)
Жиыны	220,800	179,560
Қысқа мерзімді саудалық және басқа дебиторлық берешек қазақстандық тәнгемен көрсетілген. Құнсызданбаған саудалық дебиторлық берешекті пайда болу мерзімдері бойынша талдау төмендегідей көрсетілген:		
	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
1-30 күн	207,444	173,174
31-60 күн	-	1,586
61-90 күн	-	-
91-120 күн	9,807	-
121-180 күн	-	474
181 күннен жоғары	9,585	7,749
Жиыны	226,836	182,983

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТЕЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)

Компания резерв барлық саудалық дебиторлық берешек үшін бүкіл мерзім ішіндегі күтілетін кредиттік залалдарға сүйеніп есептелетін күтілетін кредиттік залалдарды бағалауға негізделген XKEC (IFRS) 9 көзделген тәсілді қолданады.

Күтілетін кредиттік залалдарды бағалау үшін саудалық берешек кредиттік тәуекелдің жалпы сипаттамаларының және тәлемді кешіктіру күндерінің санының негізінде топтастырылды. Күтілетін кредиттік залалдар деңгейлері 2020 және 2019 жж. дейінгі төлеу мерзімдеріне және сәйкесінше, сол сияқты осы кезең ішінде келтірілген тарихи кредиттік залалдарға негізделеді. Откен кезеңдер ішіндегі залалдар деңгейлері макроэкономикалық факторлар туралы ағымдағы және болжалды ақпаратты ескеріп түзетілмейді, себебі елеулі асері жоқ. Саудалық дебиторлық берешекке қатысты кредиттік залалдарға бағалау резерві 2020 және 2019 жж. ішіндегі резервтер матрицасына сәйкес анықталады және келесідей көрсетілген:

	2020 ж.	2019 ж.
1 қантарда	3,423	929
Қоса есептеді	4,454	2,651
Шығынға жазылды	(1,717)	-
Түзетілді	(124)	(157)
31 желтоқсанда	6,036	3,423

Саудалық дебиторлық берешекке контрагенттер қимасында жасалған талдау төмендегідей көрсетілген:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» КЕ АҚ	124,531	26,862
ҚР Ұлттық Банкінің Банкнот фабрикасы	6,864	5,760
«ҚР Ұлттық банкі» РММ	3,734	2,224
«Транстелеком» АҚ-н Нұр-Сұлтан қ. филиалы	1,683	2,094
«Maximus» ЖШС	902	3,468
«Қазатомпром ұлттық атом компаниясы» АҚ	656	390
«Зерде-ҰИХ» АҚ	162	31,989
«Республикалық нотариалдық палата» ЖМ	21	24,247
«Алматы облысының цифрлық технологиялар басқармасы» ММ ақпараттық технологиялар орталығы		38,252
Басқалары	88,283	47,697
Жиыны	226,836	182,983

15. ТАУАРЛЫ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Шикізаттар және материалдар	133,170	119,764
Қосалық белшектер	27,704	36,159
Отын	9,468	24,453
Өтеусіз алынған қорлар	7,261	7,261
Жарнама өнімдері	6,866	15,320
Басқа материалдар	46,050	34,461
Қорлардың құнсызданудан болған залалдарға бағалау резерві	(19,895)	(25,514)
Жиыны	210,624	211,904

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)

Көрлардың күнсиздануы бойынша резервтің қозғалысы тәменде көрсетілген:

	2020 ж.	2019 ж.
1 қантарда	25,514	16,544
Қоса есептелді (8-ескертпеле)	6,305	10,775
Шығынға жазылды	(11,924)	(1,805)
31 желтоқсанда	19,895	25,514

16. ӨТЕУГЕ ЖАТАТЫН ҚҚС

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Өтеуге жататын қосылған құн салығы	1,322,052	556,083
Бейрезидент үшін ҚҚС	12	12
Бейрезидент үшін төленген ҚҚС	2,822	2,884
Жиыны	1,324,886	558,979

17. БАСҚА АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Болашақ кезеңдер шығыстары	533,874	553,949
Шағымдар бойынша шығыстар	23,556	-
Жұмыскерлердің берешегі	3,256	5,106
Жиыны	560,686	559,055

18. АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИ

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Алынатын облигациялар	339,130	355,654
Күнсиздануды шегеру	(239,010)	(255,535)
Дисконтты шегеру	(18,860)	(26,913)
Жиыны	81,260	73,206

2017 ж. қарашада ҚР Ұлттық Банкі ҚР Үкіметімен және, үшінші тарап, «Қазақмыс» корпорациясы ЖШС-мен бірлесіп, «RBK» банкі АҚ қаржылық жағдайын жақсарту жөніндегі шекті келісім жасасты. Үкіметтің 2017 ж. 7 қарашадағы Қаулысына сәйкес 2017 ж. 27 желтоқсанда «RBK» банкі АҚ-на баланстық құны 364,189 мын теңгені құрайтын банктік салымдары «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-н 1 теңге номиналдық құны 1 теңгеге тең, жылдық 0,01% пайыздық мөлшерлемесімен 15-жылдық купондық облигацияларына айырбасталды. «Қазақмыс» корпорациясы серіктестігіне 100,119 мын теңге шегіндегі соманы 5 жылдан кейін өтейтін кепілдік (бұдан әрі - Кепілгер) берілді. Кепілдіктің шарттары:

- Кепілгердің максималды жауапкершілігі 100,119 мын теңге сомасынан аспайды;
- Кепілдік бойынша талап облигацияларды орналастырган күннен кейін 5 жыл өткен соң барлық облигация ұстаушылар «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-нен кемінде 122,000,000 мын теңге жалпы сомасын алады;
- Кепілгердің максималды жауапкершілігінің мөлшері барлық облигация ұстаушылардың кері төлеп алу сомасынан тыс алған 72,000,000 мын теңге мөлшеріндегі облигацияларды кері төлеп алу сомасына азайтылады (пропорционалды негізде).

Анықтама: «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-н орналастырылған облигацияларының жалпы сомасы 335,000,000 мын теңгені құрайды.

Осы қаржылық есептілікте ұзақ мерзімді активтер (облигациялар) жылдық 11% дисконттау мөлшерлемесін пайдаланып, күтілетін ақша ағындарының дисконтталған құны бойынша көрсетілген.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мын қазақстандық теңгемен)

Болашақтағы облигацияларды мерзімінен бұрын өтегі мерзімдері мен сомаларына, эмитенттің не Кепілердің, Компанияның ақша қаражаттары мен банктік салымдары орналастырылған кредиттік мекеменің кредиттік рейтингісіне немесе қаржылық жағдайына қатысты кез келген өзгерістер қаржы активтерінің баланстық құнын бағалауға әсер тигізуі мүмкін. Басшылық жоғарыда көрсетілген активтермен байланысты ықтимал тәуекелдерге қатысты қолжетімді ақпаратты талдайды.

Есеп беретін күні «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС-нен алғынан ақша қаражаттарының жалпы сомасы облигациялардың сатып алушың нәтижесінде 364,189 мың теңге берешек сомасынан 16,525 мың теңгеге (2019 ж.: 5,382 мың теңгеге) құрады. Қаржылық есептілікте есеп беретін күні 255,536 мың теңге (2019 ж.: 255,535 мың теңге) мөлшерінде құнсыздандыруға резерв танылды.

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Басындағы алынатын облигациялар (номинал құны)	355,654	361,036
Кері төлеп алу (өтеге)	(16,524)	(5,382)
Соңындағы алынатын облигациялар (номинал құны)	339,130	355,654

Облигациялардың әділ құнының өзгерістері тәменде көрсетілген:

	2020 ж.	2019 ж.
1 қантарда	73,206	63,875
Кері төлеп алу (өтеге)	(16,524)	(5,382)
Кері дисконт (9-ескертпе)	16,524	7,255
Құнсыздандыдан болған залалды қалпына келтіруден түскен кіріс (8-ескертпе)	8,054	7,458
Кезең соңындағы алынатын облигациялар (дисконтулған құны)	81,260	73,206

19. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

Құны	Жер	Фимаррттар және құрылыштар	Машиналар және құрал- жабдықтар	Көлік құралдары	Басқа негізгі құралдар	Аяқталмаған құрылыш	Жиыны
2019 ж. 1 қантардағы	24,970	879,308	13,095,184	255,085	695,774	259,811	15,210,132
Келіп түскені	-	3,418	994,643	-	334,230	1,363	1,333,654
Аяқталмаған құрылыштан аударылды	-	-	2,151	-	30,615	-	32,766
Сатуға арналған үзақ мерзімді активтерден аударылды	-	-	-	4,850	-	-	4,850
Капиталданырылды	-	4,460	68,848	1,647	338,653	-	413,608
Есептен шығарылды	-	-	(2,863)	-	(44)	(174,837)	(177,744)
2019 ж. 31 желтоқсанда	24,970	887,186	14,157,963	261,582	1,399,228	86,337	16,817,266
Келіп түскені	-	-	2,250,400	-	626,671	624,814	3,501,885
Ішкі қозғалу	-	9,547	9,989	-	468,961	(488,497)	-
Есептен шығарылды	-	-	(88,602)	(6,097)	(5,703)	(104,167)	(204,569)
2020 ж. 31 желтоқсанда	24,970	896,733	16,329,750	255,485	2,489,157	118,487	20,114,582
Жиналған тозу							
2019 ж. 1 қантарда	-	(111,955)	(4,603,935)	(198,539)	(136,846)	-	(5,051,275)
Бір жыл ішінде қоса есептелді	-	(24,038)	(1,550,642)	(27,113)	(83,065)	-	(1,684,858)
Тозуды қалпына келтіру	-	-	143,906	94,669	8,221	-	246,796
Істен шығу	-	-	911	-	10	-	921
2019 ж. 31 желтоқсанда	-	(135,993)	(6,009,760)	(130,983)	(211,680)	-	(6,488,416)
Бір жыл ішінде қоса есептелді	-	(24,567)	(1,492,708)	(37,059)	(160,948)	-	(1,715,282)
Істен шығу	-	-	80,441	4,438	3,155	-	88,034
2020 ж. 31 желтоқсанда	-	(160,560)	(7,422,027)	(163,604)	(369,473)	-	(8,115,664)
Таза баланстық құны:							
2020 ж. 31 желтоқсанда	24,970	736,173	8,907,723	91,881	2,119,684	118,487	11,998,918
2019 ж. 31 желтоқсанда	24,970	751,193	8,148,203	130,599	1,187,548	86,337	10,328,850

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

Тозу бойынша шығыстар келесі баптардың құрамында көрсетілген:

	2020 ж.	2019 ж.
Өткізілген қызметтердің өзіндік құны (6-ескертпе)	1,690,415	1,658,369
Әкімшілік шығыстар (7-ескертпе)	24,867	24,968
ЕАӘП тозуды қалпына келтіру	-	1,521
Жиыны	1,715,282	1,684,858

Есепті қүні негізгі құралдарды қалжыландыру көздері меншікті қаражаттар болып табылады. Ушінші тұлғалардың алдындағы міндеттемелерді орындаудың қамтамасыз етуі ретінде кепілде тұрған активтер жоқ.

2019 ж. Компания толық амортизацияланған негізгі құралдарға қатысты бағалауды қайта қарады. Оның нәтижесінде құны 246,796 мың теңгені құрайтын негізгі құралдардың жиналған тозуы қалпына келтірілді, соның ішінде: құны 143,906 мың теңгені құрайтын машиналар және құрал-жабдықтар, құны 94,669 мың теңгені құрайтын көлік құралдары, құны 8,221 мың теңгені құрайтын басқа негізгі құралдар. Бағалауды жүргізу үшін «Бағалау және сараптау» ЖШС тартылды, мұлікіт бағалау бойынша қызметті жүзеге асыру құқынына №СППО 116-ОДИ мемлекеттік лицензия 2018 ж. 13 шілдеде берілген («Бағалау және сараптау» ЖШС 2019 ж. 18 қарашадағы № 05/11-01 бағалау туралы есебі).

31 желтоқсан 2020 ж. жағдай бойынша толық амортизацияланған негізгі құралдар сомасы 73,418 мың теңгені құрады (31 желтоқсан 2019 ж: 102,017 мың теңге).

20. ЖАЛГЕРЛІК

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Компанияның өз қызметінде пайдаланатын орынжайларды, жер телімдерін, құрал-жабдықтарды жалдауға арналған шарттары бар. Орынжайларды жалдау мерзімі әдette 1 жылды, жер телімдерін жалдау мерзімі 1 жылдан 5 жылға дейін, ал құрал-жабдықтарды жалдау мерзімі 4 жылға дейінгі мерзімді қурайды. Компанияның жалгерлік шарттары бойынша міндеттемелері жалға берушінің жалға алынатын активтерге меншік құқығымен қамтамасыз етілген. Әдette, Компанияның жалға алған активтерді қосалқы жалға беруге құқығы болмайды, құрал-жабдықтарды жалдау шарттарының жалгерлік токтатуға опцияндары бар.

Мерзімі 12 айдан кем орынжайларды жалға алуға және құны тәмен жер телімдерін жалға алуға қатысты Компания қысқа мерзімді жалдау және құны тәмен активтер үшін көзделген танудан босатуды қолданады.

Төменде танылған активтердің пайдалану нысанындағы баланстық құны және оның кезең ішіндегі өзгерістéрі көрсетілген:

	Жер телімдері	Құрал- жабдықтар	Пайдалану нысанындағы активтердің жиыны
Бастапқы құны			
2019 ж. 1 қаңтарда (қайта есептелді)	433	-	433
Түсім	-	3,384,516	3,384,516
2019 ж. 31 желтоқсанда	433	3,384,516	3,384,949
Істен шығу	(389)	-	(389)
Түсім	-	3,075,259	3,075,259
2020 ж. 31 желтоқсанда	44	6,459,775	6,459,819
Жиналған тозу			
2019 ж. 1 қаңтарда	-	-	-
Есептелген тозу	(208)	(199,089)	(199,297)
2019 ж. 31 желтоқсанда	(208)	(199,089)	(199,297)
Есептелген тозу	(191)	(1,492,093)	(1,492,284)
Істен шығу	389	-	389
2020 ж. 31 желтоқсанда	(10)	(1,691,182)	(1,691,192)
Баланстық құн			
2020 ж. 31 желтоқсанда	34	4,768,593	4,768,627
2019 ж. 31 желтоқсанда	225	3,185,427	3,185,652

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Жалдау бойынша міндеттемелер

Төменде жалдау бойынша міндеттемелердің баланстық құны және оның кезең ішіндегі өзгерістері көлтірілген:

	Жер төлімдері	Құрал-жабдықтар	Жиыны
2019 ж. 1 қаңтарда (қайта есептелді)	(498)	-	(498)
Өсім	-	(3,384,516)	(3,384,516)
Пайыздарды қоса есептеу	(60)	(86,305)	(86,365)
Төленді	307	247,660	247,967
2019 ж. 31 желтоқсанда	(251)	(3,223,161)	(3,223,412)
Соның ішінде:			
Қысқа мерзімді міндеттемелер	(205)	(688,428)	(688,633)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(46)	(2,534,733)	(2,534,779)
	(251)	(3,223,161)	(3,223,412)
Өсім	-	(3,075,259)	(3,075,259)
Пайыздарды қоса есептеу	(25)	(589,956)	(589,981)
Төленді	233	1,666,864	1,667,097
2020 ж. 31 желтоқсанда	(43)	(5,221,512)	(5,221,555)
Соның ішінде:			
Қысқа мерзімді міндеттемелер	-	(1,717,953)	(1,717,953)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(43)	(3,503,559)	(3,503,602)
	(43)	(5,221,512)	(5,221,555)

Төменде 2020 және 2019 жж. ішіндегі пайданың немесе залалдың құрамында танылған сомалар көлтірілген:

	2020 ж.	2019 ж.
«Көрсетілген қызметтердің өзіндік құнына» кіргізілген қысқа мерзімді жалгерлікке жататын жалдау шығыстары (6-ескертпе)	944,527	1,079,903
«Әкімшілік шығыстарға» кіргізілген қысқа мерзімді жалгерлікке жататын жалдау шығыстары (7-ескертпе)	103,802	104,664
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер амортизациясы бойынша шығыстар (6-ескертпе)	1,492,284	199,297
Жалдау бойынша міндеттемелерге жүмсалған пайыздық шығыс (10-ескертпе)	589,981	86,365
Жиыны	3,130,594	1,470,229

Компанияның жалдауды тоқтатуға опциондардан құралатын бірнеше құрал-жабдықтарды жалдау шарттары бар. Басшылық мұндай опциондарды жалға алынған активтер қоржынын икемді басқару және Компанияның өндірістік қажеттіліктеріне сәйкестікті қамтамасыз ету мүмкіндігі болу үшін шарттарға енгізеді. Басшылық жалгерлікті тоқтатуға бұл опциондардың орындалатынына (орындалмайтынына) сенімділіктің жеткілікті екенін анықтау кезінде елеулі пайымдауды пайдаланады (2-ескертпе).

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

21. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

Бастапқы құны 2019 ж. 1 қаңтарда	Капиталдан- дырылған даму	Бағдарламалық жасақтама	Лицензиялар	Жынысы
	48,052	1,133,674	1,078,825	2,260,551
Түсім Істен шығу	14,340 (46,289)	1,588,630	85,841	1,688,811 (46,289)
2019 ж. 31 желтоқсанда	16,103	2,722,304	1,164,666	3,903,073
Түсім Аяқталған құрылыстар аударылды Істен шығу	25,500	23,806 74,520 (253,837)	147,420 (114,201)	171,226 100,020 (368,038)
2020 ж. 31 желтоқсанда. Жиналған тозу	41,603	2,566,793	1,197,885	3,806,281
2019 ж. 1 қаңтарда		(686,656)	(192,432)	(879,088)
Есептелген тозу	-	(182,852)	(100,433)	(283,285)
2019 ж. 31 желтоқсанда		(869,508)	(292,865)	(1,162,373)
Есептелген тозу Істен шығу	-	(420,748) 253,837	(166,825) 114,201	(587,573) 368,038
2020 ж. 31 желтоқсанда Баланстық құн		(1,036,419)	(345,489)	(1,381,908)
2020 ж. 31 желтоқсанда	41,603	1,530,374	852,396	2,424,373
2019 ж. 31 желтоқсанда	16,103	1,852,796	871,801	2,740,700

Материалдық емес активтер амортизациясы бойынша шығыстар келесі шығыстар баптарына енгізілген:

	2020 ж.	2019 ж.
Өткізілген тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны (6-ескертпе) Әкімшілік шығыстар (7-ескертпе)	585,579 1,994 587,573	283,176 109 283,285
Жынысы		

22. САУДАЛЫҚ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Үшінші тараптардың алдындағы саудалық кредиторлық берешек Байланысты тараптардың алдындағы кредиторлық берешек	11,035,627 1,893 11,037,520	11,940,251 151,605 12,091,856
Байланысты тараптардың алдындағы кредиторлық берешек		

Пайда болу мерзімдері бойынша саудалық кредиторлық берешекке талдау келесідей көрсетілген:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
30 күннен төмен	10,207,040	11,680,582
31-180 күн	830,347	4,667
181-360 күн	133	406,607
	11,037,520	12,091,856

2020 және 2019 жж. 31 желтоқсанында кредиторлық берешек пайызызы болып табылады және 30-360 күннің ішінде өтеді. Байланысты тараптарға қатысты операциялар 27-ескертпеде ашылған.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)

Компанияның өтімділік тәуекелдерін басқару үшін пайдаланатын үдерістерінің сипаттамасы 29-ескертпеде көлтірілген.

Тауарлар мен қызметтер үшін жеткізушилердің алдындағы валюталар қимасындағы берешек:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Тенге	11,035,256	12,091,536
Ресей рублі	2,264	320
	11,037,520	12,091,856

Саудалық кредиторлық берешекке контрагенттер қимасындағы талдау төмендегілдей көрсетілген:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
«Қазақтелеком» АҚ филиалы - Корпоративтік бизнес жөніндегі дивизион (Қазақтелеком АҚ филиалы - Корпоративтік сатылымдар дирекциясы)	5,028,822	5,687,419
«ASTEL» АҚ	1,403,693	1,476,604
«TechnoPartners» ЖШС	804,885	-
«Art-IT» ЖШС	675,163	-
«VIK plus» ЖШС	310,268	-
«Ксенн» АҚ	308,437	-
«AG TECH» ЖШС	241,920	241,920
«Кар-Тел» ЖШС	190,205	285,792
«KazTransCom» АҚ	154,893	645,320
«Транстелеком» АҚ-н Нұр-Сұлтан қ. филиалы	130,021	387,101
«Арттелеком» ЖШС	129,069	-
«KT CLOUD LAB» ЖШС	125,782	232,297
«Телеконтакт Алматы» ЖШС	115,132	-
Басқалары	1,419,230	3,135,403
	11,037,520	12,091,856

23. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ БЕРІЛЕТІН СЫЙАҚЫЛАР

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Еңбекақы бойынша берешек	16,024	8,016
Пайдаланылмаған демалыстар, сыйлықақылар бойынша резерв және байланысты салықтар	788,798	740,472
	804,822	748,488

Жұмыскерлерге берілетін сыйақыларға: еңбекақы, жыл сайынғы төленетін демалыс және демалысқа материалдық көмек, сырқаттануға байланысты төленетін демалыс, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында көзделген өтемақылар мен кепілдіктер, резервтер және ішкі нормативтік актілерде көзделген басқа да төлемдер сияқты жұмыскерлерге берілетін қысқа мерзімді сыйақылар жатады.

Пайдаланылмаған демалыстар, сыйлықақылар және байланысты салықтар бойынша резервтің қозғалысы төмендегідей көрсетілген:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
1 қантарда	740,472	756,698
Қоса есептелді	350,970	315,272
Пайдаланылды	(302,644)	(331,498)
31 желтоқсанда	788,798	740,472

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)

24. БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРИ

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Зандық наразылықтар бойынша міндеттемелер	26,702	2,709
Аудиторлық қызметтер бойынша міндеттемелер	-	9,000
Бюджетке айыппұлдар бойынша міндеттемелер (КТС)	-	138,420
Басқа міндеттемелер	5,051	-
	<hr/> 31,753	<hr/> 150,129

Бағалау міндеттемелері бойынша қозғалыс төмөндегідей көрсетілген:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
1 қантарда	150,129	-
Қоса есептеді (8-ескертпе)	26,702	131,311
Төленді	(91,353)	-
Алдыңғы кезеңдердегі КТС бойынша айыппұл бойынша резервті түзету (8-ескертпе)	(47,068)	-
Кредиторлық берешектің құрамына қайта жіктелді	(6,658)	18,818
	<hr/> 31,752	<hr/> 150,129

25. БАСҚА АҒЫЛДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Зейнетакы аударымдары бойынша міндеттемелер	104,997	98,080
Жеке табыс салығы	93,935	78,355
Әлеуметтік сақтандыру бойынша міндеттемелер	37,935	27,333
Әлеуметтік салық	887	11,059
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелер	7,401	93,113
	<hr/> 245,155	<hr/> 307,940

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

26. КАПИТАЛ

2020 ж. 31 желтоқсандағы жарғылық капитал орналастырылған жай акциялардын 9,998,294 дана көлеміндегі акциялардан құралды (2019 ж. 31 желтоқсанда: 9,998,294 дана) және 13,497,723 мын тенгені құрайды.

	2020 ж.	2019 ж.
Кезең басындағы жарғылық капитал (мын тенге)	13,497,723	13,486,791
Жарғылық капиталдың үлғауы (мын тенге)		10,932
Кезең соңындағы жарғылық капитал мын тенге)	<u>13,497,723</u>	<u>13,497,723</u>

2019 ж. 25 сауірде «Зерде» ұлттық инфокоммуникациялық холдингі» АҚ Басқармасы Компанияның жарияланған акциялар санын 9,987,362 жай акциядан 10,932 жай акцияға дейін көбейті туралы шешім қабылдады.

Бір акцияның баланстық құнын есептеу тәмендегідей көрсетілген:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Активтер	44,293,423	41,022,750
Міндеттемелер	(17,691,536)	(17,367,065)
Материалдық емес активтер	(2,424,373)	(2,740,700)
Жарғылық капитал (артықшылығы бар акциялар)		
Жай акциялар үшін таза активтердің жиынты (мын тенге)	24,177,514	20,914,985
Жай орналастырылған акциялар саны (дана)	9,998,294	9,998,294
Бір жай акцияның баланстық құны (тенге)	<u>2,418,164</u>	<u>2,091,850</u>

Бір акцияға шаққандағы базалық пайда бір жыл ішіндегі таза пайданы/(залалды) бір жылы ішінде айналымда болған орташа салмақталған акциялар санына бөлу арқылы есептелген.

	2020 ж.	2019 ж.
Салық салудан кейінгі пайда	7,345,451	5,282,592
Айналыстағы акциялардың орташа салмақталған саны (дана)	9,998,294	9,998,288
Бір акцияға түсетін базалық пайда/мын тенге	<u>0,73</u>	<u>0,53</u>

Есепті жылдың соңындағы жағдай бойынша Компаниядан жай акцияларды шығаруды талап етуі мүмкін туынды қаржы құралдары болған жоқ. Есепті күн мен осы қаржылық есептілікті шығаруға бекіткен күннің арасында жай акцияларды басқа ешқандай операция жүргізілген жоқ.

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі бөлінбеген пайда тәмендегідей көрсетілген:

Бөлінбеген пайда:	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
1 қантардағы сальдо	10,157,962	7,228,639
Түзей*		246,731
1 қантардағы түзетілген сальдо	10,157,962	7,475,370
Есепті кезең ішіндегі қаржылық нәтиже	7,345,451	5,282,592
Дивиденд төлеу	(4,399,249)	(2,600,000)
31 желтоқсандағы сальдо	<u>13,104,164</u>	<u>10,157,962</u>

*Өткен жылдар ішіндегі бөлінбеген пайданы түзеу 246,731 мын тенгені құрады, соның ішінде 246,796 мын тенге негізгі құралдар бойынша амортизациялық аударымдар бөлігіндегі бұрын пайдаланылған бухгалтерлік бағалауларды қайта қарумен (19-ескертпе) және «ХҚЕС 16 «Жалгерлік»-ке рестроспективалық түрлендірілген әдіспен ауысу кезінде 65 мын тенге сомасындағы бөлінбеген пайданың сальдосын түзетумен байланысты.

Дивидендер

2020 ж. Жалғыз акционердің шешімдеріне сәйкес Компания 2019 ж. ішінде 4,399,249 мын тенге (2019 ж.: 2,600,000 мын тенге) жалпы сомасына дивидендерді төлеуге жариялады және толығымен төледі.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)

27. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛАТЫН ОПЕРАЦИЯЛАР

Байланысты тараптармен жасалатын операциялар

Осы қаржылық есептілік мақсаттары үшін егер бір тараптың екінші тарапты бақылау немесе қаржылық не екінші тараптың операциялық шешімдерін қабылдауды кезінде оған елеулі әсер тигізуді жүзеге асыру мүмкіндігі болса, мұндай тараптар байланысты тараптар деп қаралады. Сонымен қатар Компаниямен бірге ортақ бақылауда тұратын тараптар да байланысты болып саналады. Байланысты тараптардың болуы мүмкін қатынастарын қарая кезінде әрбір жағдайда жай құқықтық нысанға емес, қатынастардың мәніне көніл бөлінеді.

Байланысты тараптарға Компанияның Жалғыз акционері, негізгі басқарушылық персонал және дауыс беруші акцияларының басым үлесі тікелей немесе жанама түрде Жалғыз акционерге немесе Компанияның негізгі басқарушылық персоналyna тиесілі үйімдар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын үйімдар жатады. Байланысты тараптардың арасындағы операциялар төлемнің алынуына қарамастан байланысты тараптардың арасында қызметтер немесе міндеттемелер ресурстарын табыстауды білдіреді.

Байланысты тараптармен жасалатын операциялар байланысты және үшінші тараптар үшін ұсынылатын тарифтердің негізінде ұсынылған кейбір реттелетін қызметтерді қоспағанда, нарықтық мөлшерлемелерге міндетті түрде сай келмейтін тараптардың арасында келісілген шарттармен жүзеге асырылды.

Төменде 2020 ж. 31 желтоқсандағы Компаниямен байланысты тараптармен жасалған операциялар көлтірілген:

	Байланысты тараптарға сатылымдар	Байланысты тараптардан сатып алынғаны	Байланысты тараптардың берешегі	Байланысты тараптарға берешек
2020 ж.				
Жалғыз акционер	144	-	144	-
Жалғыз акционердің жалпы бақылауындағы үйімдар:	-	-	-	-
- «Qazinnovations» инновацияларды дамыту жөніндегі ұлттық агенттігі	-	-	-	-
ҚР Үкіметі бақылайтын басқа үйімдар мен ведомстволар	1,693,298	380,859	39,889	1,893
	Байланысты тараптарға сатылымдар	Байланысты тараптардан сатып алынғаны	Байланысты тараптардың берешегі	Байланысты тараптарға берешек
2019 ж.				
Жалғыз акционер	35,723	-	31,955	-
Жалғыз акционердің жалпы бақылауындағы үйімдар:	-	1,014	-	491
- «Қазтелерадио» АҚ	-	-	-	-
ҚР Үкіметі бақылайтын басқа үйімдар және ведомстволар	1,586,960	775,530	939	151,414
Жынысы	1,622,683	776,544	32,894	151,905

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Басшылыққа берілетін сыйақы

Компанияның әкімшілік-басқарушылық аппарат 2020 және 2019 жж. 31 желтқсанындағы жағдай бойынша 4-6 адамды құрайтын негізгі басшылық қызметкерлерден құралады.

Негізгі басшылық қызметкерлер алған сыйақылар әкімшілік шығыстардың құрамында көрсетілген және төмөнделегілерді құрады:

	2020 ж.	2019 ж.
Енбекақы	108,092	108,238
Сыйлықақылар, бонустар	26,527	12,048
Медициналық сақтандыру	744	

28. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Сот талаптары

Әдеттегі қызметінің барысында Компания сотта істі қараудың және талаптардың тарапы болып табылады. Компания басшылығы егер орын алатын болса, соңғы міндеттеме сотта істі қараудың және талаптардың нәтижелері бойынша осы қаржылық есептілікке де, Компанияның ағымдағы қаржылық жағдайына да, сондай-ақ қаржылық есептілікте көрсетілген сот наразылықтары бойынша 26,702 мын тенге (2019 ж.: 2,709 мын тенге) мөлшеріндегі резервті қоспағанда, Компанияның жақын болашақтағы қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелеріне де елеулі әсер етпейді деп санайды (24-ескертпе).

Компания сотта істі қараудан және талаптардан туындастын сот міндеттемелерінің ықтималдығын бағалайды және өз қаржылық есептілігінде резервтерді міндеттеменің пайда болу себебі болған оқиғалардың орын алу ықтималдығы бар болған және міндеттеме сомасы жеткілікті анықтық дәрежесімен есептелуі мүмкін болған жағдайдаға ғана құрады.

Компания басшылығы ықтимал әлеуетті наразылықтар жеке-жеке және барлығы бірге Компанияның қаржылық жағдайына немесе қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелеріне елеулі әсер етпейді деп санайды.

Салық салу

Қазақстан Республикасының салықтық заңнамасына өзгертулер мен толықтырулар жеткілікті жиілік мерзімділігімен енгізілуде. Басшылықтың осы заңнаманы Компанияның операциялары мен қызметіне қатысты түсіндіруіне тиісті органдар қарсылық білдіре алады. Айыппул санкциялары, әдетте, қосымша есептеген салықтардың 50% дейінгі мөлшерін құрайды, есімпүл Ұлттық Банктің 1,25-еселік қайта қаржыландыру мөлшерлемесі бойынша есептеледі. Компанияның қаржылық кезеңдері салықтық органдардың бес жыл бойы тексеруі үшін ашық болып қалады. Басшылық 2020 ж. 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша оның қолданыстағы заңнаманы түсіндіруі дұрыс болып табылады және Компанияның салық салу мәселелері бойынша ұстанымын растау ықтималдығы жоғары деп санайды.

Жұмыскерлердің алдындағы міндеттемелер

Компанияның жұмыс берушіден брутто жалақының ағымдағы төлемдерінен пайыз ретінде есептелген үсталымдарды жасауды талап ететін Қазақстан Республикасының мемлекеттік зейнетақы бағдарламасынан басқа зейнетақымен қамтамасыз ету туралы ешқандай келісімдері жоқ. Мұндай үсталымдар шығыстарға олар пайда болған кезеңде жатқызылады.

Қоршаған ортаны қорғау мәселелері

Компания Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша әртурлі заңдары мен ережелерін қолданудың объектісі болып табылады. Басшылық Компанияның осындағы заңдар мен ережелердің барлық талаптарын орындаған жатқанына сенімді, алайда күтілмеген мән-жайлардың болу мүмкіндігін елемеуге болмайды.

Басшылықтық пікірі бойынша, Компанияның Қазақстан Республикасының қолданыстағы экологиялық заңнамасын түсіндіруі дұрыс және болуы мүмкін болашақтағы мән-жайлар Компанияның қаржылық жағдайына елеулі әсер етпейді және, сәйкесінше, қоса тіркелген қаржылық есептілікте табиғатты қорғау органдарының тарапынан болуы мүмкін наразылықтар немесе айыппулдар бойынша резервтер көрсетілмеген.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)

29. ҚАРЖЫ ТӘҮЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқару саясаты стратегиялық жоспарлаудың бизнес-жоспарлауының ажырамас бөлігі болып табылады және басқарудың барлық деңгейлерінде жүзеге асырылатын шаралар кешенін білдіреді. Компания үшін негізгі қаржы тәуекелдері барлық қаржы құралдарына байланысты туындайтын өтімділіктің кредиттік нарықтық тәуекелімен және валюталық тәуекелмен байланысты. Компанияның операцияларымен байланысты қаржы тәуекелдерін бақылау және басқару тәуекелдердің дәрежесі мен шамасы бойынша тәуекелге шалдыққыштықта талдау жүргізу арқылы жүзеге асырылады.

Кредиттік тәуекел

Компания басшылығының пікірі бойынша, кредиттік тәуекелдің жалпы шамасы есепті күні танылған резервтерді шегергендеңгі ағымдағы активтердің қосындысына тең. Кредиттік тәуекелдің нәтижесінде болуы мүмкін залалдың максималды сомасы ақша қаражаттарының және олардың баламаларының, сондай-ақ қаржы активтерінің баланстық құнына тең.

2020 және 2019 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жоғарыда көрсетілген баптар тәмендегідей көрсетілген:

	31 желтоқсан 2020 ж.	31 желтоқсан 2019 ж.
Ақша қаражаттары және олардың баламалары (12-ескертпе)	22,604,397	23,016,097
Саудалық дебиторлық берешек (14-ескертпе)	220,800	179,560
Жиыны	22,825,197	23,195,657

Келесі кестеде «Standard & Poor's» халықаралық рейтингтік агенттігінің деректері бойынша Компанияның ақша қаражаттары орналастырылған екінші деңгейдегі банктердің рейтингтегі көрсетілген.

Есеп айырысу және депозиттік шоттардағы ақша қаражаттарының сальdosы	S&P рейтингтік агенттігі	Есеп айырысу және депозиттік шоттардағы ақша қаражаттарының сальdosы	S&P рейтингтік агенттігі	
			2020 ж.	2019 ж.
«Халық банкі» АҚ	1,863,051	BBB- / «Тұрақты»	9,260,502	BB+ / «Он»
«Халық банкі» АҚ	5,700,000	BBB- / «Тұрақты»	-	-
«Банк ЦентрКредит» АҚ	3,400,000	B2 / «Тұрақты»	5,187,005	B / «Көрі»
«Forte Finance» АҚ	5,998,328	B1 / «Тұрақты»	-	-
«Jysan Bank» АҚ	2,300,000	B1/Тұрақты	-	-
«АТФ Банк» АҚ	-	B- / «Тұрақты»	5,000,000	B- / «Тұрақты»
«Forte Bank» АҚ	3,400,000	B1 / «Тұрақты»	3,700,000	B+ / «Тұрақты»
Жиыны	22,661,379		23,147,507	

*Дереккөз: Тиісті жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша банктердің ресми сайттары.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел - бұл айырбастау бағамдары, пайыздық мөлшерлемелер сияқты нарықтық бағалардың өзгеруінің және басқа да нарықтық бағалардың Компанияның кірсіне әсер ету тәуекелі. Нарықтық тәуекел мемлекеттік қаржылық жүйесінің жалпы жағдайына және мемлекеттік саясатқа байланысты. Компания нарықтық тәуекелді нарықтық конъюктураның көрі өзгерістерінің себебінен пайда болуы мүмкін әлеуетті залалдарды мерзім сайын бағалау арқылы басқарады. Компанияның туынды немесе басқа да хеджирлеу құралдары жоқ.

Өтімділік тәуекелі

Компания басшылығы өтімділік тәуекелін ақшаның болжанған және нақты қозғалысын тұрақты мониторингтеу және қаржы активтері мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерін салыстыру арқылы басқарады.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)**

Әтімділік тәуекелі бойынша кестелер

Келесі кестелерде Компанияның туынды емес қаржы міндеттемелері бойынша келісімшарттық мерзімдері көрсетілген. Кесте Компаниядан ақы талап етілуі мүмкін ен erte күннің негізіндегі қаржы міндеттемелері бойынша ақша ағындарының дисконтталмаған қозғалысының негізінде құрастырылды.

2020 ж. Қаржы міндеттемелері	Ескертпе	1 жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан жоғары	Жыны
Саудалық кредиторлық берешек	22	11,037,520	-	-	11,037,520
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	20	1,717,953	3,503,602	-	5,221,555
Жыны		12,755,473	3,503,602	-	16,259,075

2019 ж. Қаржы міндеттемелері	Ескертпе	1 жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан жоғары	Жыны
Саудалық кредиторлық берешек	22	12,091,856	-	-	12,091,856
Жалгерлік бойынша міндеттемелер	20	991,663	2,974,295	-	3,965,958
Жыны		13,083,519	2,974,295	-	16,057,814

Келесі кестеде Компанияның туынды емес қаржы активтері бойынша күтілетін өтев мерзімдері көрсетілген. Кесте Компанияның ақша қозғалысы басқа кезеңде болатынын күтетін жағдайларын қоспағанда, қаржы активтері бойынша алынатын, осы активтердің дисконтталмаған келісімшарттық мерзімдерінің негізінде құрастырылған.

2020 ж. Қаржы активтері	Ескертпе	1 жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан жоғары	Жыны
Ақша қаржаттары және олардың баламалары	12	22,604,397	-	-	22,607,397
Саудалық дебиторлық берешек	14	220,800	-	-	220,800
Амортизацияланған қун бойынша бағаланатын қаржы активтері	18	-	-	363,709	363,709
Жыны		22,825,197	-	363,709	23,188,906

2019 ж. Қаржы активтері	Ескертпе	1 жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан жоғары	Жыны
Ақша қаржаттары және олардың баламалары	12	23,016,097	-	-	23,016,097
Саудалық дебиторлық берешек	14	179,560	-	-	179,560
Амортизацияланған қун бойынша бағаланатын қаржы активтері	18	-	-	355,654	355,654
Жыны		23,195,657	-	355,654	23,551,311

2020 ж.-ғы нетто-позиция	1 жылға дейін	1-5 жыл	5 жылдан жоғары	Жыны
2019 ж.-ғы нетто-позиция	10,069,724	(3,503,602)	363,709	6,929,831
	10,112,138	(2,974,295)	355,654	7,493,497

Валюталық тәуекел

Шетелдік валюталарға қатысты теңге бағамының төмендеуі айырбастау бағамының өсуіне байланысты Компания шығыстарының көбеюіне алып келуі мүмкін. Компания валюталық тәуекелді талап етудің ақша қаржаттары берілген шетелдік валюталардың айырбастау бағамдарының өзгеруін мониторингтеу арқылы шектейді. Компания өзінің валюталық тәуекелге шалдыққыштың жөнінде бойынша мәмілелер жасаспайды.

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

**2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық теңгемен)**

Шетелдік валютаға қатысты сезгіштікті талдау

2020 және 2019 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұлттық және шетелдік валютадағы қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны төменде көлтірілген:

31 желтоқсан 2020 ж.	Ескертпе	Тенге	АҚШ доллары	Рес. рублі	Барлығы
Қаржы активтері					
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	12	22,604,397	-	-	22,604,397
Жиыны		22,604,397	-	-	22,604,397
Қаржы міндеттемелері					
Саудалық кредиторлық берешек	22	(11,035,256)	-	(2,264)	(11,037,520)
Жиыны		(11,035,256)	-	2,264	(11,037,520)
Нетто позиция		11,569,141	-	(2,264)	11,566,877
31 желтоқсан 2019 ж.	Ескертпе	Тенге	АҚШ доллары	Рес. рублі	Барлығы
Қаржы активтері					
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	12	22,960,239	55,858	-	23,016,097
Жиыны		22,960,239	55,858	-	23,016,097
Қаржы міндеттемелері					
Саудалық кредиторлық берешек	22	12,091,536	-	320	(12,091,856)
Жиыны		12,091,536	-	320	(12,091,856)
Нетто позиция		10,868,703	55,858	(320)	10,924,241

Сезгіштікті талдауға тек қана шетелдік валютадағы реттелмеген ақшалай позициялар жатады және ол валюталардың айырбастау бағамдарындағы 10%-дық өзгерісті ескере отырып, кезең соңына ауысының түзетеді. Сезгіштікті талдауға тенгеден басқа валютамен көрсетілген қаржы міндеттемелері жатады.

	2020 ж.			2019 ж.
	АҚШ долл.	Рес. руб.	АҚШ долл.	Рес. руб.
Қаржы активтері	-		55,858	-
Қаржы міндеттемелері	-	(2,264)	-	(320)

Жыл ішінде АҚШ долларының келесі айырбастау бағамы болды:

Тенгемен 1 АҚШ доллары
2020 ж. 2019 ж.

Жылдық орташа бағам	412.95	382.75
31 желтоқсанға спот бағамы	420.71	381.18

Төменде көлтірілген кестеде есепті күннен кейінгі кезеңде тенгениң әлсіреуіне байланысты қаржы міндеттемелерінің өзгеруі көрсетілген. Оң таңбасы есепті кезең ішіндегі пайданың көбейгенін, теріс таңбасы - пайданың азайғанын көрсетеді. Тенге АҚШ долларына қатысты 10%-ға әлсіреген кезде пайдаға тендей және қарама-қарсы әсер тигізіледі.

АҚШ доллары - ықпалы
2020 ж. 2019 ж.

+ 10%	-	5,586
- 10%	-	(5,586)

«ҰЛТТЫҚ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР» АҚ

2020 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мын қазақстандық тәңгемен)

Қаржы құралдарының әділ құны

Орындау мерзімі бір жылға дейінгі, саудалық дебиторлық берешектен, ақшалардан және олардың баламаларынан, сондай-ақ саудалық кредиторлық берешектен құралатын қаржы активтері мен міндеттемелері Компанияның пікірі бойынша қысқа мерзімді болуына байланысты аталған құралдардың шамамен әділ құнына тен, ағымдағы баланстық құны бойынша көрсетілген.

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері (облигациялар) қаржылық есептілікте жылдық 11% дисконттау мөлшерлемесін пайдаланып, күтілетін ақша ағындарына сүйене отырып әділ құн бойынша көрсетілген:

	Номинал құны	Әділ құны	Белсенді нарықтағы белгіленген бағалар (1-денгей)	Елеулі бақыланатын бастапқы деректер (2-денгей)	Елеулі бақыланбайтын деректер (3-денгей)
2020 ж. 31 желтоқсанда	339,130	81,260	-	-	81,206
2019 ж. 31 желтоқсанда	355,654	73,206	-	-	73,206

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын жалдау бойынша міндеттемелер қаржылық есептілікте жалдау басталған күнгі қосымша қарыз қаражаттарын тарту мөлшерлемелері бойынша дисконттаған күтілетін ақша ағындарына сүйеніп көрсетілген (20-ескертпе):

	Номинал құны	Әділ құны	Белсенді нарықтағы белгіленген бағалар (1-денгей)	Елеулі бақыланатын бастапқы деректер (2-денгей)	Елеулі бақыланбайтын деректер (3-денгей)
2020 ж. 31 желтоқсанда	6,755,775	5,221,555	-	-	5,221,555
2019 ж. 31 желтоқсанда	3,965,958	3,223,412	-	-	3,223,412

30. КАПИТАЛДЫ БАСҚАРУ

Компания өз капиталын қарыз және меншікті қаражаттарды арақатынасын оңтайландыру арқылы мүдделі тараптар үшін кірістерді барынша көбейтүмен қатар жақын болашақта үздіксіз қызмет қағидасын үстануды жалғастыру үшін басқарады. Капиталдың құрылымы белгіленген пайдадан және жарғылық капиталдан құралады. Компания «Акционерлік қоғамдар туралы» ҚР Заңында белгіленген капиталдың ең төменгі мөлшеріне қойылған талапты орындауды. 2019 жылмен салыстырғанда Компанияның стратегиясы взгеріссіз қалды.

31. ЕСЕПТІ КҮННЕҢ КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2020 ж. 31 желтоқсанында аяқталған жылға арналған осы қаржылық есептілікті бекіткен және шығарған күнгі жағдай бойынша есеп беретін күннен кейін Компанияның қаржылық қызметіне әсер ететін елеулі оқиғалар орын алған жоқ.